

«HET BRUIJSEL»

VOGELWACHT

UDEN E.O.

WAT DOET VOGELWACHT UDEN?

Vogelwacht Uden e.o. (en omgeving) is een zelfstandige vereniging die zich actief inzet voor alle, in de vrije natuur, levende vogels. De belangrijkste doelstellingen zijn:

- Directe bescherming van vogels en hun biotoop.
- Het behouden en creëren van nestgelegenheid voor vogels.
- Belangstelling kweken voor vogels bij een groot publiek.
- Deelname aan landelijke en provinciale activiteiten m.b.t. vogelstudie en inventarisatie.

Om de doelstellingen te realiseren worden tal van activiteiten georganiseerd, waaronder:

- Publiekswandelingen zowel in het Udense Maashorstgebied als de omliggende dorpen.
- Excursies naar waardevolle natuurgebieden in Nederland en ook daarbuiten.
- Film- en dia-avonden in het eigen clubgebouw, de Groenhoeve.
- Vogelcursussen voor leden en niet-leden.
- Houden van lezingen voor scholen, verenigingen en instanties.
- Geven van voorlichting op tentoonstellingen en open zondagen.
- Verzorgen van publicaties in diverse media en tijdschriften.

Naast de hierboven genoemde educatieve middelen verleent Vogelwacht Uden ook daadwerkelijke hulp aan de vogels door middel van:

- Het plaatsen en onderhouden van nestkasten (zang-, stootvogels en uilen).
- Herstel en beheer van kleinschalige natuurgebieden in Uden en omgeving.
- Beheer en onderhoud van de kunstmatige oeverwaluwenwand op het Hemelrijk.
- Het plaatsen van nestbeschermers voor weidevogels.
- Wintervoeding aan vogels in nood (in geval van strenge en langdurige vorst).

Andere activiteiten van de Vogelwacht zijn:

- Het inventariseren van diverse (broed)vogelsoorten in het Maashorstgebied.
- Het opstellen van beleidsplannen en aanbevelingen ten aanzien van Gemeentes en Overheden om zodoende voor de belangen van de natuur en in het bijzonder de vogels op te komen.
- Ten behoeve van Vogelwacht Uden, I.V.N.-Uden en de Kinderboerderij het exploiteren en onderhouden van het gezamenlijke onderkomen, de Groenhoeve.
- Het plaatsen van schuil- en observatiehutten.
- In samenwerking met het I.V.N.-Uden actief deelnemen aan het Vrijwillig Landschapsbeheer Uden (V.L.U.). Het behouden en herstellen van kleine landschapselementen in Uden en omgeving
- Het samenstellen en uitgeven van een eigen verenigingsblad "Het Bruujsel".

Vogelwacht Uden werkt samen met provinciale en landelijke organisaties op het gebied van:

- Inventarisaties, waaronder het Broedvogel Monitoring Project (B.M.P.), wintervogeltellingen en de Vogeltrek-teldag in de Maashorst.
- Het ringen en registreren van o.a. stootvogels, kerkuilen en zangvogels.
- Controle op de naleving van de (nieuwe) Vogelwet.

Wilt u actief meedoen of een financiële bijdrage geven?

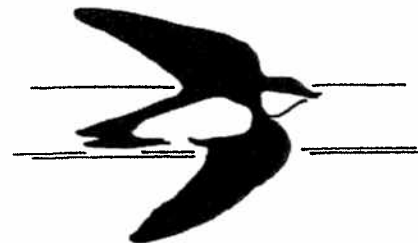
- De jaarcontributie bedraagt € 14,00 per persoon.
- Gezinsleden betalen € 6,00.
- Het éénmalig inschrijfgeld bedraagt € 2,50.
- Per adres ontvangt men ieder kwartaal "Het Bruujsel".

Voor inlichtingen en lidmaatschap:

- Secretariaat: Liesbeth Verkaar, Oliemolenstraat 53 - 5402 LH UDEN.
Telefoon: 0413-265397 of E-mail: verkaar33@zonnet.nl

Website Vogelwacht Uden: <http://members.lycos.nl/vogelwachtuden/>

VOGELWACHT UDEN E.O.

- Voorzitter** : Jan-Willem Hermans
Broekmorgen 28, Uden
Tel.: 0413-269804
- Secretaris** : Liesbeth Verkaar
Oliemolenstraat 53, Uden
Tel.: 0413-265397
- Penningmeester** : Anita van den Acker
Raam 523, Uden
Tel.: 0413-253151
- Bestuursleden** : Peter van de Braak, Esther Maas en Johan van Roosmalen
- Bankrelatie** : ABN-AMRO Uden, rekeningnummer: 60.99.68.254

“HET BRUUIJSEL” - nummer 1 - 2003

- Redactieleden** : Margreet Hoefnagels, Jan-Willem Hermans, John Hermans, Peter Noy
Don-Alexander van Bergen, Liesbeth Verkaar en Jolanda Rutten.
- Typewerk** : Anita van den Acker
Raam 523, Uden
Tel.: 0413-253151
E-mail: a.v.d.acker@jbz.nl
- Marieke Noy
Eikenwal 186, Uden
Tel.: 0413-251691
- Eindredactie + Kopij** : Peter Noy
Eikenwal 186, Uden
Tel.: 0413-251691
E-mail: pknoy@hetnet.nl
- Omslag** : Drukkerij Van Tuijl, Esp 219 te Eindhoven, tel.: 040-2435705
- Drukwerk** : Theo Thijssen en Wim Hoefs (faciliteiten: Basisschool De Vlonder)
- Verspreiding** : Sandra van de Burgt en Annelies Timmerman

“HET BRUUIJSEL” verschijnt 4x per jaar in een oplage van 175 exemplaren

- Clubgebouw** : De Groenhoeve
Artillerieweg 3, Uden (bij Kinderboerderij)
Tel.: 0413-250047
- Website Vogelwacht** : <http://members.lycos.nl/vogelwachtuden/>

We zien niet graag dat iemand gedeeltes van dit blad gebruikt, voordat we daar toestemming voor hebben gegeven.
Men dient dan wel het Bruuijsel als bron te vermelden.

Inhoudsopgave

Colofon.....	Redactie	01
Inhoudsopgave	Redactie	02
Mededelingen van de Redactie	Margreet Hoefnagels	03
Van de Bestuurstafel... ..	Liesbeth Verkaar	04
Adverteerders Vogelwacht Uden e.o.	Peter Noy	07
Terugblik 20-jarig jubileum Vogelwacht.....	Peter Noy	08
In de kijker... werkgroep Nestkasten.....	Liesbeth Verkaar	11
Bijzondere Waarnemingen.....	Peter van de Braak	14
Excursie naar de Grensmaas in Limburg	Ina en Pieter Spijkers	15
Vogels in onze tuin	Jolanda Rutten	18
Excursie "De Blauwe Kamer".....	Gerry Cooijmans	20
Tellingen Brobbelbies 2002	John Hermans	21
Kruisbekken in de achtertuin!	Peter Noy	24
Wetenschappelijk... ..	Don-Alexander van Bergen	26
Piep-piep-piepcursus.....	Jolanda Rutten	27
In gesprek met... Stijn van Gils.....	Margreet Hoefnagels	28
Verslag Uilenwerkgroep 2002	John Hermans	30
Een eerste ontmoeting	Joop Bergsma	31
Wetenswaardigheden... ..	John Hermans	32
Voor alle jonge ouders en grootouders... ..	Jolanda Rutten	33
Excursie Kraaijenbergse Plassen	Stijn van Gils	34
Vreemde eend in de bijt?	Leo Ballering	35
Excursie Biesbosch, zondag 23 februari jl.....	Ineke Kleijnen	36
Herfst.....	Adrie Nijssen	37
Voorjaar in de winter	Joop Bergsma	38
Vogelwacht – Winkel.....	Aad van Toor	42
Advertenties	Bestuur	43

Mededelingen van de Redactie

En... waren jullie ook plaatsvervangend trots op de makers van de feesttentoonstelling? Je bent toch wel wezen kijken hoe goed het eruit zag, hoe druk het was en hoe vol lof de bezoekers? Het is alleen jammer dat het zo snel voorbij gaat. Maar niet achteromkijken: de lente is duidelijk in aantocht, dus drukke dagen voor vogelaars. Want als ik in de tuin bezig ben zit de merel me op mijn hielen, het roodborstje is al prachtig gekleurd en laat zich wat vaker zien. En de koolmezen zitten vrolijk boven in de prunus naar elkaar te roepen. De blauwe schichten die voorbij komen sjezen zijn de pimpelmezen. Die lijken er een snelheidswedstrijd van te maken.

Eigenlijk dus weinig tijd om te schrijven of te lezen. Toch hopen we dat jullie nog aandacht op kunnen brengen voor ons voorjaarsblad. Met daarin weer een groot aantal lezenswaardige zaken. Natuurlijk allereerst de mededelingen van het bestuur door Liesbeth Verkaar. Dan nog enkele verslagen van excursies die in de afgelopen winter zijn gehouden. Zo zijn Ina en Pieter Spijkers mee geweest op de tocht naar de Grensmaas in november. Is Gerrij Coojmans naar de Blauwe Kamer geweest, Stijn van Gils naar de Kraaijenbergse Plassen en Ineke Kleijnen naar de Biesbosch. Anderen zijn wat minder ver geweest: Leo Ballering had een "vreemde eend in de bijt" en Peter Noy zat op de eerste rang bij de kruisbekken in zijn achtertuin! Ook schrijft hij uitgebreid over het twintigjarig jubileum van de Vogelwacht. Jolanda Rutten is in de Groenhoeve geweest voor de piepcursus. Hoe het klonk en wat er te onthouden is lees je in haar verslag.

Wie wil weten wat de Kerkuilen het afgelopen jaar hebben gedaan, lees het verslag van John Hermans. Ook de wederwaardigheden rondom de telpost op de Brobbelbies zijn door hem bekeken. Natuurlijk heeft hij ook weer heel wat wetenswaardigheden bij elkaar gesprokkeld. En Peter van de Braak heeft de bijzondere waarnemingen geturfd. Er zitten dit keer weer heel wat bijzondere exemplaren tussen! In verband met familieomstandigheden komt de "Vogel onder de loep" van Pedro van den Acker ditmaal te vervallen (Pedro, sterkte!). Joop en Truus Bergsma vertellen over hun "overwintering" in de Algarve (Portugal) terwijl Joop apart verslag doet van zijn ontmoeting met tientallen Pestvogels in de omgeving van Zeist. Don-Alexander van Bergen gaat in zijn rubriek "Wetenschappelijk" wat dieper in op de zintuigen van vogels. Zelf ben ik "in gesprek met..." een jong, enthousiast lid van onze club: Stijn van Gils. Helaas hebben we van het VLU geen bijdrage voor het Bruujssel ontvangen. Waarschijnlijk zijn het echte doeners met weinig tijd voor "de pen of computer". De Redactie gaat er vanuit dat het een erg actieve groep is die achter de schermen bergen werk verzet!

Aangezien de Redactie uitgebreid is met twee dames die overlopen van goede ideeën willen we ook starten met twee nieuwe rubrieken. Liesbeth Verkaar wil in elk blad een werkgroep van onze club "In de kijker" nemen. Niet alleen is het voor iedereen leuk om te lezen wat zo'n groep doet, maar het is tegelijk een kennismaking die uitnodigt tot deelnemen. Want er zijn altijd meer handen en ogen nodig! De eerste keer is heel toepasselijk in dit jaargetijde: de werkgroep nestkasten. Jolanda Rutten is veel thuis, ze heeft een grote tuin waarin van alles gebeurt en vaak heeft ze haar videocamera gewoon buiten op statief staan. Aan!! Wat er dan allemaal voorvalt vertelt ze ons in haar rubriek "In onze tuin". Misschien lees je het met een glimlach van herkenning, misschien krijg je zin om ook zo eens in je tuin bezig te zijn... Wie weet. In ieder geval wensen we jullie veel plezier met dit blad. En denk eraan: maak je wat moois mee, deel het met de andere leden van de club.

Namens de Redactie,
Margreet Hoefnagels

Van de Bestuurstafel...

Nieuwe leden

Ook de afgelopen maanden hebben zich weer veel nieuwe leden aangemeld. Vooral de tentoonstelling en onze vogelcursus waren aanleiding voor verschillende mensen om lid te worden. Steeds meer mensen ontdekken hoe boeiend vogels kunnen zijn en hoe gezellig onze club is. We heten met recht Vogelwacht Uden **en omgeving**, want veel nieuwe leden komen niet uit Uden, maar uit de omliggende dorpen. Het zijn: Lambert en Hermien Verkuijlen uit Volkel, Gerry Rooijackers uit Vorstenbosch, Theo Veldpaus uit Boekel, Ruud Terstal uit Veghel en de heer L. ten Hove uit Erp. Uit Uden zijn lid geworden: Sjaal Celen, Dorien Versteegden (familielid), Hetty en Jil Diependaal, Wim van Lanen en de heer Th. van den Elzen.

Alle nieuwe leden van harte welkom bij onze club! Het bestuur is van plan om na de zomervakantie (begin september) een informatieavond te houden, waarin onze werkgroepen zich presenteren en waar onze nieuwe leden geïnformeerd kunnen worden. Een ideale gelegenheid om persoonlijk kennis te maken met de verschillende werkgroepen. Zij krijgen hier tegen die tijd een persoonlijke uitnodiging voor. Uiteraard is dit alles geheel vrijblijvend.

Verder is onze penningmeester Anita van den Acker bevallen van een gezonde dochter; Anne. Proficiat Anita & Theo en veel geluk met de kleine meid!

Jubileum Vogelwacht

Dit verenigingsjaar staat in het teken van ons twintig jarig jubileum. Met een kleine groep mensen is er intensief gewerkt om een tentoonstelling over roofvogels en uilen in elkaar te zetten. Hierbij konden we weer ervaren dat enthousiasme aanstekelijk werkt. Er kwamen steeds meer goede ideeën naar boven. De inbreng van de werkgroep stootvogels werd verzorgd door Jan van den Tillaart en de inbreng van de werkgroep uilen door John Hermans. Hier waren we uiteraard erg blij mee. Mede door de goede publiciteit en de inzet van de hele groep zijn de ledenavond en de tentoonstelling een groot succes geworden. Op vrijdagavond hebben een kleine zestig man onze ledenavond bezocht en op zondagmiddag hingen ze met de benen buiten en stonden mensen in de rij om de dia's van John te mogen zien. Lees voor een verslag verderop in dit blad.

Wisseling van de wacht

Op onze jaarvergadering heeft er een bestuurswisseling plaatsgevonden. Marc Poulussen was aftredend en heeft te kennen gegeven dat hij niet meer herkiesbaar is. Deze vergadering was hij verhinderd, maar we nemen nog afscheid van hem op de eerstvolgende ledenvergadering (dinsdag 17 juni). Marc blijft wel coördinator van de werkgroep oeverzwaluwen. Johan van Roosmalen is door de leden gekozen als opvolger van Marc. Hartelijk welkom Johan en een fijne tijd binnen ons bestuur!

Goudhaantje

Na Aad van Toor, Theo Thijssen en Peter Noy is nu **John Hermans** ons Goudhaantje. Ook hij heeft zijn titel meer dan verdiend. Als er iets te doen is bij de Vogelwacht is John er altijd bij! Hij is coördinator van de werkgroep uilen en zet zich vooral in voor de kerkuil. Hierbij onderhoud hij contacten met de mensen die een kerkuilenkast hebben hangen. Verder geeft hij piepcursussen, leidt hij publiek rond met de publiekswandelingen en kopieert hij iedere maand de maandagenda.

Van begin augustus tot eind november is hij vaak te zien op de telpost in de Brobbelbies. En "last but not least" maakt hij tijdens zijn vele reizen (hij is een echte globetrotter) prachtige dia's, waarvan de Vogelwacht ook vaak mag meegenieten tijdens zijn lezingen. Ook op de tentoonstelling hingen veel foto's van John en hebben veel bezoekers ook dia's van hem gezien, met een mooi verhaal erbij. We zijn als Vogelwacht best trots op zo'n goede fotograaf binnen onze club. Proficiat John en ga zo door!!!!

Nationale Gruttodag

Het gaat helemaal niet goed met de Grutto. Deze weidevogel is karakteristiek voor Nederland en mag niet uit onze weilanden verdwijnen. Rond 1970 broedden er nog 120.000 paren in ons land, nu is dat nog slechts 46.000 broedparen. Versnippering, ontwatering en verdichting van het landschap (steeds meer bebouwing) en het omzetten van grasland naar maïsakkers heeft tot een dramatische teuggang geleid. De voor ons dichtst bijzijnde broedplaatsen van de Grutto vinden we bij landgoed de Princepeel nabij Mill. Vogelbescherming luidt de noodklok en wil een Nationale Gruttodag houden op zaterdag 10 mei a.s. Het is dan ook landelijke fietsdag en in heel Nederland worden langs de fietsroutes kraampjes ingericht met informatie over hoe we de Grutto kunnen helpen. Wij willen dan een kraam opzetten bij Naat Piek (oude PNEM-gebouw). Hier loopt ook een fietsroute langs, namelijk de Udenoord route. Alle folders en verdere informatie worden door Vogelbescherming verstrekt. Wil je ook meehelpen de kraam te bemannen op 10 mei, bel even met: Liesbeth Verkaar, telefoon 0413-265397.

E-mail adressen werkgroepcoördinatoren

Op verzoek geef ik hierbij de e-mail adressen van de coördinatoren van de verschillende werkgroepen. Er is veel onderling contact en dit wordt vergemakkelijkt per e-mail. Voor telefoonnummers kijk op de binnenzijde van de omslag van dit Bruuijsel!

• Werkgroep Inventarisatie: Peter van de Braak	p.w.m.vandebraak@kpn.com
	p.w.m.vd.braak@freeler.nl
• Werkgroep Oeverzwaluwen: Marc Poulussen	mpoulussen@zonnet.nl
• Werkgroep Uilen: John Hermans	jhermans@knoware.nl
• Werkgroep Nestkasten: Harry van Dijk	dijk1498@zonnet.nl
• Werkgroep Stootvogels: Piet van der Voort.....	pvdvoort@wishmail.net
• Werkgroep Clubblad/Publiciteit: Peter Noy.....	pknoy@hetnet.nl
• Werkgroep VLU: Willem Peters	wpeters@brabantslandschap.nl
	petersw@zeelandnet.nl

Inventarisatie bossen van Odiliapeel

Dit voorjaar worden de bossen van Odiliapeel geïnventariseerd. Dit op verzoek van de werkgroep Natuur en Milieu in verband met het landschapsbeleidsplan. Deze bossen zijn pas flink uitgedund en nu willen we graag weten welke vogels er broeden. Wil je hier aan meedoen, dan kun je jezelf opgeven bij Peter van de Braak, telefoon 0413-253586. Het is erg leerzaam en heerlijk om 's morgens vroeg bij zonsopgang van een fluitconcert te genieten. Degenen die vorig jaar de Maashorst hebben geïnventariseerd, kunnen hier over meepraten. De groepen zijn al begonnen (in februari worden de uilen al geïnventariseerd), maar je kunt je nog altijd aansluiten. Bellen dus!

Overleg Gemeente Uden

Jan-Willem Hermans heeft op 8 januari jl. overleg gehad met wethouder Rens van Loon, die gaat over het Bos- en Groenbeheer in de gemeente Uden. Willem Peters van het VLU was ook bij dit overleg aanwezig.

Er is onder andere naar voren gebracht dat wij het liefst één beheerder zien voor de Maashorst met een vaste boswachter en daardoor één beleid. Nu is het beleid versnipperd tussen de verschillende gemeenten en Staatsbosbeheer en één beleid voeren is dan erg moeilijk. De Maashorst beslaat circa 4.000 hectare, waarvan 2.400 hectare natuurgebied. Ongeveer 1.000 hectare is in beheer van Staatsbosbeheer, de rest van de gemeenten. Het landschapsbeleidsplan (de ruit van Uden) begint vorm aan te nemen.

Cursussen Vogelwacht

In de loop van het vorige jaar en dit jaar hebben zich maar liefst 44 cursisten aangemeld. We zijn voor het vierde achtereenvolgende jaar gestart met de vogelcursus, nu digitaal gebracht op de laptop en beamer. Het heeft Jan-Willem vele vrije uurtjes gekost om de cursus in te voeren, maar voor de komende jaren zitten we nu goed en zijn er nog vele andere mogelijkheden, zoals stukjes film. Eigenlijk zou ieder lid deze cursus moeten volgen, het is zeer interessant en leerzaam. Ook de piepcursus is weer van start gegaan. John Hermans en Jan Verhoeven brengen de cursisten de vogelgeluidjes bij in vijf lessen. De tweede les waren zestien “piepers” aanwezig. Er wordt heel wat gepiept op die avonden, in positieve zin!

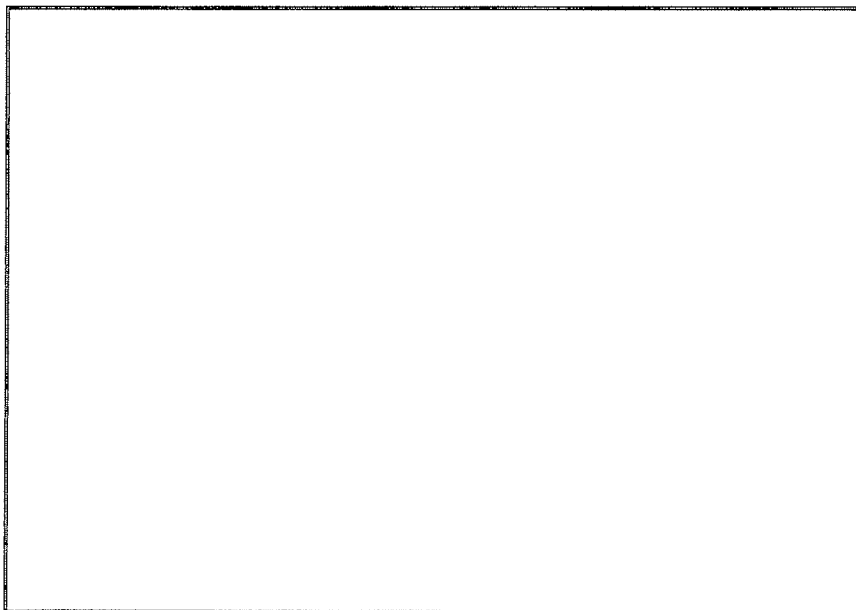
Excursie de Biesbosch

Op zondag 23 februari jl. heeft Joop Bergsma een excursie naar de Biesbosch georganiseerd. Tot ieders grote verbazing gingen er meer dan veertig mensen mee! Schitterend gebied en heel mooi weer gehad. Dat is nog nooit gebeurd bij de Vogelwacht, zoveel mensen mee met een dagexcursie. Wel heel leuk! Ook hier kunnen we dus zien dat we een groeiende vereniging zijn. Verderop in dit blad staat een verslag van Ineke Kleijnen.

Namens het Bestuur,
Liesbeth Verkaar

Sticker Vogelwacht

Naar aanleiding van het twintigjarig jubileum zijn een aantal Vogelwachtstickers besteld. Een aantal leden heeft een sticker tijdens de ledenavond ontvangen. Voor degenen die verhinderd waren die avond is hieronder een sticker aangehecht. Plak hem op je auto, (brom)fiets of voor het raam en laat zien dat je de Vogelwacht een warm hart toedraagt.

Adverteerders Vogelwacht Uden e.o.

Onlangs heeft Vogelwacht Uden haar twintigjarig jubileum gevierd. De zeer drukbezochte tentoonstelling geeft aan dat er binnen Uden en verre omgeving veel draagvlak is voor alles wat met de natuur en dan met name de vogels te maken heeft. Naast het organiseren van tentoonstellingen is het Bruujsel een belangrijk communicatiemiddel binnen de Vogelwacht. Dit verenigingsblad wordt vier keer per jaar in een oplage van 175 stuks onder de leden, adverteerders en diverse instanties verspreid. Waaronder de Gemeente Uden, Bibliotheek, Bezoekerscentrum, Staatsbosbeheer, Brabants Landschap en het SOVON.

Al sinds jaar en dag hebben een groot aantal adverteerders ons clubblad financieel gesteund waarvoor wij als vereniging genoemde adverteerders zeer erkentelijk zijn. De afgelopen maanden zijn een tiental nieuwe adverteerders aan het Bruujsel toegevoegd. Met deze extra inkomsten kan de Redactie de drukkosten in de hand houden.

Subsponsors zijn Drukkerij van Tuijl uit Eindhoven, die de omslagen van het Bruujsel sponsort, Basisschool de Vlonder voor het kopiëren van het clubblad en Vogelbescherming Nederland voor het ter beschikking stellen van informatiemateriaal en diverse vogeltijdschriften. Tevens een woord van dank aan Theo Peters Timmerwerken die belangeloos hout aanlevert voor de fabricage van nestkasten.

Het bestuur bedankt hierbij alle adverteerders en subsponsors voor de prettige samenwerking.

Enorm Snijders Metaal	Kapelstraat 1	5401 EC	Uden
Rijwielhandel Wim de Wilt	Kerkstraat 4	5401 BE	Uden
De Bruin Verzekeringen	Velmolenweg 87	5401 HL	Uden
Woningstofferder Van der Heijden	Neringstraat-Oost 7-9	5401 GM	Uden
Bressers Herenmode	Marktstraat 12	5401 GH	Uden
Jetten Fotografie	Marktstraat 37	5401 GG	Uden
Slagerij Knobbout	Drossaard 12	5403 ET	Uden
Bakker van de Ven	Drossaard 57	5403 ES	Uden
Kanters Loonbedrijf	Duifhuizerweg 8	5406 TB	Uden
Orion Engineering Den Bosch B.V.	Brede Haven 20	5211 TL	Den Bosch
Het Bloemenmagazijn	Botermarkt 5	5404 NV	Uden
Tuincentrum Uden	Runmolen 104	5404 KT	Uden
Fietswereld Cock Uland	Drossaard 47	5403 ES	Uden
Nibag B.V., Huisvestingadvies	Oude Udenseweg 16	5405 PD	Uden
Fleurmonde, Bloemencentrum	Drossaard 59	5403 ES	Uden
4Feedt Honden en Kattenspecialiteiten	Volkelseweg 26	5405 NA	Uden
Selektvracht, depot Uden	Karperdijk 20	5406 PH	Uden
Heru B.V., Rioolinspectie en -Reiniging	Statenweg 31	5428 GD	Venhorst
De Sprokkel, Natuurvoeding	Kastanjeweg 171	5401 GW	Uden
Aannemingsbedrijf Jan Peerenboom B.V.	Volkelseweg 6	5405 NA	Uden

Terugblik 20-jarig jubileum Vogelwacht

Vogelwacht Uden e.o. kan terugzien op een zeer geslaagde jubileum expositie. In het weekend van 15 en 16 februari jl. hebben honderden belangstellenden een bezoek gebracht aan de tentoonstelling, welke stond opgesteld in de Groenhoeve. Het thema van de expositie was "Vogelwacht in beeld" waarbij de werkgroep Uilen en de werkgroep Stootvogels een groot gedeelte hadden ingeruimd voor beschrijvingen en foto's van allerlei stootvogels en uilen die in onze Maashorst voorkomen. De expositie was van een zeer hoog kwaliteitsgehalte; duidelijke en overzichtelijke panelen, waarop uitgebreide informatie van de verschillende vogels te zien was. Verrassende foto's en allerlei attributen, waaronder een kunsthorst, completeerde het geheel.

Ledenavond

Voorafgaande aan de officiële jubileumtentoonstelling werd op vrijdag 14 februari jl. een ledenavond georganiseerd voor alle vogelwachtleden met hun partners. Ruim vijftig mensen hebben een zeer gezellige avond gehad. Na de koffie/thee met lekkere cake werd iedereen welkom geheten door onze voorzitter Jan-Willem Hermans. In het kort memoreerde Jan-Willem de afgelopen twintig jaar, zonder al te veel uit de school te klappen. Dat kwam immers ná de pauze! Na de inleiding mocht het jongste Vogelwachtlid, Stijn van Gils, het lintje van de tentoonstelling doorknippen waarna de expo was geopend. Er werd druk gekeken, bezichtigd, gelezen, geluisterd, en vooral ... gepraat! Dat kunnen ze over het algemeen erg goed bij de Vogelwacht, de meesten althans. Uiteraard kan een ledenavond niet zonder een quiz. Jan-Willem (alias Fred Ekster) ontpopte zich als een ware quizmaster en praatte de rest van de avond aan elkaar. Zo'n zestig, meestal lastige, vragen werden op de deelnemers afgevoerd. De vragen werden begeleid door dia's van vogels én vogelwachters uit de oude doos. Twintig jaar Vogelwacht samengevat in een notendop, voorwaar een hele prestatie. Wie weet er nog dat

Willie Bergmans jaren geleden tot aan zijn middel in het moeras wegzakte of de truc met de drie eieren op Schiermonnikoog. Volgens Ramon Verkaar was de jongeman mét baard zijn broer en ook de verrekijker van ondergetekende moest het wederom ontgelden (een collectorsitem?). Na afloop van de quiz werd en nog flink geborrelt en nagepraat. Voor herhaling vatbaar!

Korte voorbereidingstijd

Het idee om een expositie samen te stellen ontstond pas enkele maanden geleden. Na kort beraad vond het bestuur dat een twintigjarig jubileum niet zonder ruchtbaarheid aan het publiek en ook de eigen leden voorbij kon gaan. Binnen no time, werd het plan geopperd om, naast algemene informatie van de vogelwacht, uitgebreide aandacht aan de werkgroep Stootvogels en de werkgroep Uilen te besteden. Met name voor het publiek zijn dit tot de verbeelding sprekende vogelsoorten. Met man en macht is er de laatste tijd aan gewerkt om de expositie op tijd af te krijgen. Met zo'n tien enthousiaste mensen zijn er vijf vergaderingen belegd. Eén volledige zaterdag voor de opbouw van de tentoonstelling en vervolgens nog vijf avonden om het geheel aan te kleden en te verfijnen. Het resultaat mocht er wezen. Een kwalitatief zeer hoogstaande tentoonstelling waar een combinatie van tekst, film en dia's het publiek informeerde over alles wat met de Vogelwacht te maken heeft.

Druk bezocht

Het bezoekersaantal in het weekend van 15 en 16 februari overtrof ieders verwachting. Dat het redelijk druk zou worden werd al voorzichtig ingeschat, aangezien de PR-machine veel publiciteit had opgeleverd. Dat er in het weekend honderden bezoekers de tentoonstelling hebben

bezocht, overtrof de stoutste verwachtingen. Zondag was verreweg de drukste dag. Tussen elf uur 's morgens en vier uur 's middags was zowel de beneden- als bovenruimte goed gevuld. Ieder uur werd er een diapresentatie over de bij ons voorkomende Stootvogels en Uilen gegeven. De sprekers waren afwisselend Jan van den Tillaart, Jan-Willem en John Hermans. De bovenruimte (50 stoelen!) zat regelmatig afgeladen vol. Ondanks de wat beperkte ruimte en de warmte onder de kap van de 'boerderij' werden vele lovende woorden, in het speciaal daarvoor neergelegde gastenboek, besteed aan de diapresentatie. Een bezoeker die twee presentaties had bijgewoond (een van Jan-Willem en een van John) wist te vertellen dat veel tekst en uitleg bij beide dialezingen veel op elkaar leken. (zou het dan toch een eeneiige tweeling zijn?). Waardering werd ook uitgesproken over het feit dat er veel achtergrondinformatie bij de dia's werd gegeven. Pas dan beginnen zaken te leven en spreekt het tot de verbeelding. Ik heb na afloop van de expo een volslagen leek op vogelgebied gesproken. Toch kon zij feilloos allerlei wetenswaardigheden en feiten over het vertelde opsommen. Het enthousiasme waarmee de sprekers allerlei zaken over vogels aan het publiek overbrachten werkte zeer aanstekelijk en kwam als positief over. Het houden van diapresentaties zal dus altijd een belangrijke rol spelen bij het overdragen van kennis en het enthousiasmeren van het publiek. Dat er tijdens de lezingen regelmatig wat oogjes toevielen had niets met de kwaliteit maar alles met de warmte te maken (misschien de volgende keer wat beter ventileren!).

Breed publiek

Vooraf waren een groot aantal collega werkgroepen (IVN en vogelwerkgroepen) uitgenodigd. Ook de gemeente Uden, Vogelbescherming, Staatsbosbeheer, SOVON etc. behoorden tot de genodigden. Naast volwassenen waren er opvallend veel kinderen aanwezig. Voor hen was een speciale kinderhoek ingericht waar mooie kleurplaten konden worden ingekleurd (wie de jeugd heeft, heeft de toekomst!). Ook veel eigen leden van de Vogelwacht zijn op zaterdag en/of zondag naar de Groenhoeve gekomen. Het leek wel op een gezellige familiereünie. Opmerkingen in de trant van: 'is dat jouw vrouw?' of 'al lang niet meer gezien' waren regelmatig te horen. Tijd om de (toch wel) uitgebreide teksten goed te lezen was er niet altijd (voor mij althans). Het is kiezen tussen (gezellige) sociale contacten of jezelf afzonderen en de leerzame en informatieve teksten tot je te nemen. Voor ieder wat wils dus. Misschien een idee om een soort 'hand-out' van de tentoonstelling aan de geïnteresseerden ter beschikking te stellen. Mijns inziens een waardevol aandenken aan het twintigjarig jubileum! Daarnaast denk ik overigens dat het fenomeen 'feestavond Vogelwacht' weer geherintroduceerd moet worden. Zonder te kort te willen doen aan de brunchwandeling, is zo'n feestavond een belangrijk communicatiemiddel binnen de Vogelwacht. Naast de vele doe-activiteiten binnen de verschillende werkgroepen zijn de sociale contacten een belangrijk bindmiddel bij het huidige succes van Vogelwacht Uden. Het bestuur moet zich daar van bewust zijn en zal, bij het plannen en organiseren van toekomstige activiteiten, hier terdege rekening mee moeten houden.

Enthousiasme

Wie zijn oor goed te luister legt krijgt regelmatig te horen dat de Vogelwacht zo'n actieve vereniging is. Nu is dat niet iets om over te pochen. Het zegt wel iets over de hoeveelheid activiteiten en werkzaamheden die de Vogelwacht maandelijks uitvoert. Waar andere verenigingen na tien tot twintig jaar moeite hebben om leden te werven of een dagelijks bestuur op de been te houden, is de Udense Vogelwacht na twintig jaar nog springlevend en bruist van activiteiten. Hoe kan dat nu? Een belangrijke factor is het enthousiasme waarmee het bestuur jaar in jaar uit de vele activiteiten organiseert en begeleidt en niet in de laatste plaats de vele vrijwilligers (en dat zijn er intussen zo'n 40 à 50) die heel veel vrije uurtjes opofferen om in een of meerdere werkgroepen werkzaamheden te verrichten. De jubileumexpositie was in feite een afspiegeling van de huidige status of 'gezondheid' van de Vogelwacht; actief en dynamisch, kwaliteit, hechte club, saamhorigheid e.d. Wie het gastenboek goed gelezen heeft moet concluderen dat veel mensen van buiten onze vereniging eenduidig in hun bewoordingen ten

aanzien van de tentoonstelling waren. De woorden 'kwaliteit', 'professionaliteit' en 'mooi' werden vaak gebruikt. Enkele andere citaten: 'ik wist niet dat er zoveel verschillende vogelsoorten waren', 'ik word binnenkort actief' of 'ik heb voor het eerst kennisgemaakt met de Vogelwacht'. De bezoekers kwamen niet alleen uit Uden, maar ook uit de omliggende dorpen wat aangeeft dat het bereik van de Vogelwacht binnen een straal van 20 tot 30 kilometer rondom Uden ligt.

Tien jaar geleden

Wie zich het tienjarig jubileum in 1993 nog kan herinneren ziet duidelijke verschillen. Waar de Vogelwacht in 1993 veel kennisoverdracht liet plaatsvinden door extra sprekers uit te nodigen, wordt dit anno 2003 volledig in eigen beheer gedaan. Nu tien jaar later is de Vogelwacht de puberteit ontgroeid en ontpopt de vereniging zich meer en meer als volwassen gesprekspartner op velerlei gebied. Of het nu over milieu- of beleidsplannen gaat of het geven van voorlichting in de vorm van publiekswandelingen, vogelcursussen en dialezingen. Men ziet een duidelijke groei en kwaliteitsverbetering in alle geledingen van de club. Zijn er dan nog wel verbeteringen mogelijk of wensen voor de komende jaren? Ik denk van wel. Als club kunnen we nog steeds groeien. In zowel kwantitatieve als kwalitatieve zin. De vraag vanuit de samenleving naar een duurzamer milieu blijft ook de komende jaren een hot item. Voor ons als Vogelwacht zal er altijd werk aan de winkel blijven voor het behoud van de natuur en dan met name de vogels en hun biotoop.

Groei

De plaats Uden, met veertigduizend inwoners, moet met gemak een bloeiende vogelwerkgroep kunnen hebben van zo'n 250 leden. Van de 170 leden zijn er momenteel veertig tot vijftig actief in een of meerdere werkgroepen. Dat kunnen er gerust nog meer zijn. Ik hoor regelmatig nieuwe leden die niet exact weten wat er allemaal te doen is (ondanks de vele publiciteit!). En bij wie kunnen ze terecht voor bepaalde informatie? Sinds een jaar kunnen nieuwe leden op het aanmeldingsformulier aangeven naar welke werkgroep(en) de interesse uitgaat. Ik ga er vanuit dat genoemde nieuwe leden snel in contact worden gebracht met de betreffende werkgroepcoördinator(en). Om laagdrempelig te werken en meer duidelijkheid naar zowel nieuwe als 'oude' leden te krijgen is het raadzaam om één keer per jaar een informatieavond in de Groenhoeve te organiseren waarop alle werkgroepen zich presenteren. Denk hierbij aan een soort banenmarkt, waar vrijblijvend contacten over en weer gelegd kunnen worden.

Inzet

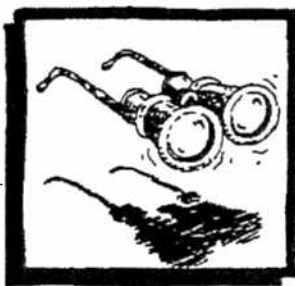
Al met al kan en mag gezegd worden dat het jubileumweekend van de Vogelwacht zeer geslaagd was. Ik denk dat gezegd kan worden (mede namens alle leden) dat dit zonder de enthousiaste inbreng van het bestuur en enkele leden niet mogelijk zou zijn geweest. Zonder iemand te kort willen doen wil ik hierbij toch de namen noemen van de mensen die direct of indirect betrokken waren bij de totstandkoming van de expositie: Jan-Willem Hermans, John Hermans, Liesbeth Verkaar, Esther Maas, Günther Rutten, Jolanda Rutten, Jan van den Tillaart, Jos Welte, Johan van Roosmalen, Peter van de Braak en Joop Bergsma.

Bedankt en op naar het vijfentwintigjarig jubileum!!

Peter Noy

In de kijker... “werkgroep Nestkasten”

Inleiding

Een jaar of zes á zeven geleden heeft er in het Bruujsel de rubriek “In de kijker” gestaan. Hierin werden destijds de taakgroepen (tegenwoordig noemen we ze werkgroepen) uitgebreid beschreven. Na een tijdje is deze rubriek wat in het slop geraakt. Inmiddels is ons ledenaantal behoorlijk gegroeid en zijn er leden die weinig of niets weten van wat een werkgroep nu eigenlijk inhoud. Vandaar dat wij het idee hebben opgepakt om deze rubriek weer nieuw leven in te blazen. Alle werkgroepen komen weer aan de orde, en als eerste is de werkgroep nestkasten aan de beurt.

Coördinator

Om wat meer te weten te komen over het reilen en zeilen van deze werkgroep, ben ik op bezoek geweest bij de coördinator Harry van Dijk. Hij woont erg mooi, midden in het dorp Odiliapeel, een beetje van de doorgaande weg af, lekker rustig. De vrouw van Harry en de moeder van Jan-Willem en John Hermans zijn zussen, vandaar dat die tweeling het nogal eens over “ome Harry” heeft. Anderhalf jaar geleden heeft Harry van Dijk het coördinatorschap op zich genomen. Dit ondanks het feit dat hij zelf geen kasten meer kan controleren. Hij is hartpatiënt en heeft reuma. Maar organiseren kan hij gelukkig nog wel en dat doet hij volgens eigen zeggen met veel plezier.

Werkgroepleden

Laat ik eens beginnen met de leden van de werkgroep te vermelden. Dit zijn: Harry en Irene Claasen, Willie Bergmans, Theo Peters, Lilian Beniers, Theo Thijssen, Rien de Mol, Johan van Roosmalen, Hans en Maria van Bommel, Leo Ballering, Jan Nijhof en Günther Rutten, in totaal met Harry van Dijk erbij bestaat de groep dus uit veertien mensen. Vroeger was Harry Claasen de coördinator, daarna heeft de werkgroep een tijd op non-actief gestaan. Henk van den Acker heeft toen de draad weer opgepakt, maar helaas maar voor korte tijd. Hij is wat gedemotiveerd geraakt door het vele vandalisme wat zich voordoet, vooral in de buurt van de Slabroekseweg. Kasten worden nogal eens voor de lol vernield of gewoonweg meegenomen.

Doelstelling

De belangrijkste doelstelling van de werkgroep Nestkasten is het creëren en behouden van nest-gelegenheid voor een groot aantal holenbroeders in de Udense en Odiliapeelse bossen. Vroeger in de oude oerbossen was er meer dan voldoende nestgelegenheid in de spleten en holen van de oude bomen. De bossen van de arme Brabantse zandgronden zijn nog niet zo oud. Ze zijn in de jaren dertig aangelegd, een betrekkelijk jong bos nog, met nog weinig natuurlijke holen en spleten. Vandaar dat we de holenbroeders wat willen helpen met “nepholen” ofwel nestkasten. Dit is dan vooral van belang voor de bijzondere soorten, waaronder de zwarte mees, gekraagde roodstaart en bonte vliegenvanger. Kool- en pimpelmezen vinden over het algemeen toch wel een nestplaats.

Werkwijze

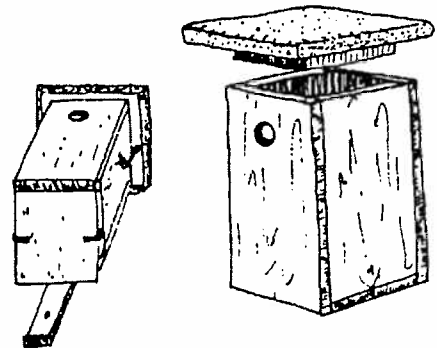
Rond eind februari is altijd de eerste bijeenkomst. Deze keer was dat op 27 februari in de Groenhoeve. Er wordt dan besproken welke werkzaamheden er gedaan moeten worden en hoe de groepen worden ingedeeld. De kasten moeten worden schoongemaakt en eventueel hersteld. Er zijn in totaal 136 nestkasten te controleren. De kasten hangen ongeveer op ooghoogte op anderhalve meter. Dit is net hoog genoeg om te voorkomen dat reeën de kasten er af stoten en een makkelijke hoogte om te controleren. De controles worden vanaf de eerste week april tot

half juli gedaan en dit om de week. Het betekent dus dat de mensen maximaal acht keer twee uur in het broedseizoen bezig zijn met controleren. De nestkasten worden door de werkgroep zelf gemaakt. Het hout hiervoor wordt geleverd door Theo Peters en Willie Bergmans zaagt het hout op maat. Nog niet zo lang geleden hebben Ad van Wanrooij en Tiny van den Elsen nog verschillende berkenstammen uitgehold. Hierdoor krijg je ook heel leuke nestkasten, waarvan er verschillende op onze tentoonstelling verkocht zijn.

Er zijn dit jaar vijf groepen ingedeeld namelijk:

1. Lilian Beniers en Theo Thijssen, Grensweg/Kerstspar. Ze doen dit al vijftien jaar!
2. Willy Bergmans, Theo Peters en Leo Ballering controleren Hengstheuvel.
3. Johan van Roosmalen, Hans en Maria van Bommel en Jan Nijhof, West Odiliapeel.
4. Rien de Mol en Günther Rutten, de rest van de bossen van Odiliapeel.
5. Harry en Irene Claasen, vanaf de oude Pnem tot de Blokhut (links van het Slingepad).

Iedere groep zorgt zelf dat kapotte kasten gerepareerd worden of vervangen. Dit moet zo snel mogelijk gebeuren, want het broedseizoen begint al snel. Het beste kan onbewerkt hout gebruikt worden. Er werd gezegd, hoe rotter, hoe beter (misschien ietwat overdreven). Ook wordt er gevraagd zoveel mogelijk variatie aan te brengen, dit betekent kasten met invlieggaten van verschillende grootte. De nieuwelingen lopen met de ervaren controleurs mee, zodat ook zij de kneepjes van het vak leren. Willy raadt de mensen aan om niet te lang te wachten met de kasten te zoeken en op een kaart in te tekenen, want als er al blad aan de bomen zit is dit veel moeilijker. Rien geeft aan dat, als je een kast moeilijk gevonden hebt, je deze kunt markeren door op het pad waar je er af moet met je hak een flinke streep in het zand te zetten. Deze blijft wel een paar maanden staan. Het zijn zo van die trucjes die je maar net moet weten.

Nestkaarten

De broedgegevens worden ingetekend op een kaart en deze gegevens worden naar het SOVON Vogelonderzoek Nederland gestuurd. Althans dat is de bedoeling. Vorig jaar is daar echter niets van gekomen, omdat de gegevens niet compleet waren. De bossen van Odiliapeel zijn niet regelmatig gecontroleerd en er is dan geen compleet beeld van de broedgegevens. Nu de groep weer uit veertien mensen bestaat, is er goede hoop dat dit jaar wel alle gebieden regelmatig gecontroleerd worden en er dus na de zomer wel gegevens naar het SOVON kunnen.

De nestkaarten zijn zeer gedetailleerd. Er zijn verschillende codes voor bijvoorbeeld:

- Waar bevindt de nestkast zich? Terreinbeschrijving (habitat of biotoop), loof- of naaldbos, akkerland of bebouwing, water in de buurt, welk nummer heeft de kast?
- Wat voor type nestkast is het?

Verder wordt er alles over het broedsel beschreven op de nestkaarten namelijk:

- Wat voor vogel broedt hier?
- Hoeveel eieren zijn er aanwezig en zijn ze warm of koud?
- Wanneer zijn de jongen uit het ei gekomen en hoeveel, zijn er dode vogels?
- Hoeveel jongen zijn er uitgevlogen?
- Zijn er ouders aanwezig?

Nieuwelingen worden attent gemaakt op het feit dat vogels wel eens in je gezicht (lees ogen) kunnen vliegen als je het deksel van de kast oplicht. Voorzichtigheid is dus geboden. Ook zit er soms een wespennest in de kast. De hoofdmoot van de kasten bestaat uit kool- en pimpelmezen-kasten (koolmees 54% en pimpelmees 40%). Deze vogels broeden vrij gemakkelijk in een

“nephol”. Alle vogels die in kasten broeden zijn zogenaamde hollenbroeders. Ze hebben meestal witte eieren, omdat deze in een hol goed beschermd zijn en geen camouflage nodig hebben. In de natuur wordt geen energie verspild aan dingen die niet nodig zijn. Weidevogels hebben wel gecamoufleerde eieren (spikkels en vlekken) zodat ze niet opvallen in het weiland.

Speciale soorten

Er zijn wel veertien verschillende soorten nestkasten, van koolmezenkast tot kerkuilenkast. Sommigen zijn superselectief, dat wil zeggen dat er maar één soort in kan broeden. Op de rechterachterwand in de Groenhoeve hangen veel demonstratiekasten, daar kun je zien welke kasten er zoal zijn. Behalve kool- en pimpelmees broeden ook zwarte mees (4%), bonte vliegenvanger (1%) en gekraagde roodstaart (1%) in de kasten. En heel af en toe de boomkruiper en de grauwe vliegenvanger. Deze laatste twee vogels hebben een aparte kast nodig. De boomkruiper broedt in een kast met een open traliebodemp: drie metaaldraden om het nestmateriaal te dragen. Boomkruipers maken hun nest van takjes of schors, waaraan de draden voldoende steun geven. Tot op heden hebben alleen boomkruipers van deze nestgelegenheid gebruik gemaakt. In de linkerachterzijde is het vlieggat, in de rechterachterzijde een uitvliegopening. Van boven is de kast breed, van onder smal. De grauwe vliegenvanger (ook wel spinnenkop genoemd vanwege de veertjes op zijn kop die hij op kan zetten) heeft ook een speciale kast nodig. Hiervoor zijn nestkasten met een afdakje. De voorwand ontbreekt voor de bovenhelft en de kap steekt ver over. Dit is voor de zogenaamde halfhollenbroeders die uitzicht willen hebben vanuit hun nest. Dat zijn natuurlijk de leuke soorten, die aparte vogels, ofwel de slagroom op de taart.

Laatkomers

De gekraagde roodstaart en de bonte vliegenvanger komen pas half april naar Nederland (ze overwinteren ten zuiden van de Sahara) en gaan pas begin mei broeden. Vaak zijn dan de nestkasten al bezet met kool- en pimpelmezen. Daarom worden soms nestkasten dichtgemaakt tot half april, zodat er voor deze vogels ook nog broedgelegenheid overblijft. Een gekraagde roodstaart heeft graag een nestkast met een recht opstaand ovaal gat van minstens 32 millimeter doorsnede. Het mannetje wil graag rechtopstaand in deze opening zijn baltscapriolen tentoonspreiden.

Educatief pad

Nu er rond de Groenhoeve een educatief pad is aangelegd, kunnen hier ook verschillende soorten nestkasten opgehangen worden. Er zijn kasten in de handel die je aan de zijkant kunt openmaken. Je kijkt dan door een plexiglas raampje het nest in, zodat je de eieren of jonge vogels kunt zien. Dit is natuurlijk erg leuk en leerzaam voor kinderen. Er kunnen verschillende soorten nestkasten opgehangen worden met uitleg erbij van de soort die daarin broedt. Deze kasten moeten dan ook gecontroleerd worden, wat betekent dat de werkgroep op zoek is naar meer enthousiaste medewerkers(sters).

Medewerkers m/v gevraagd

Gelukkig heeft de werkgroep er een aantal nieuwe medewerkers bij, maar ze kunnen nog genoeg mensen gebruiken. Het moet toch mogelijk zijn met al die nieuwe leden, om de groep nog wat uit te breiden. De nieuwelingen worden goed ingewerkt en alle mensen die ik van de groep gesproken heb, waren erg enthousiast over het werk. Het feit dat Theo Thijssen dit al vijftien jaar doet, omdat hij het zulk leuk werk vindt, zegt al genoeg.

Meld je aan bij Harry van Dijk, telefoon 0413-273307 of per e-mail: dijk1498@zonnet.nl. Het volgen van een nest van ei tot uitvliegen geeft veel voldoening en je leert er veel van!

Liesbeth Verkaar

Bijzondere Waarnemingen

Natuurlijk kan ook in dit Bruujssel de bijzondere waarnemingen van de leden niet ontbreken. Dit keer de opsomming van november 2002 tot en met februari 2003. Een aantal voor ons bekende wintergasten staan weer op deze lijst. De klapekster is er zo één van, deze soort bezoekt de Maashorst jaarlijks. Ook kruisbekken worden er steeds vaker, maar ook meerdere gezien, nu verblijft er zelfs een groep van 16 exemplaren.

Wat we eigenlijk missen op de lijst zijn de pestvogels die op vele plaatsen in Nederland zijn gezien. Van de waddeneilanden tot zelfs in Maastricht wordt deze soort gezien. Het lijkt me sterk dat ze Uden e.o. mijden. Mocht iemand deze soort zien bel dan z.s.m. een van de leden van de telefooncirkel. Op deze manier kan iedereen van deze invasievogel genieten.

Alle bijzondere waarnemingen zijn ook op onze site te vinden;

<http://members.lycos.nl/vogelwachtuden>

Groeten, Peter van de Braak (Inventarisatiewerkgroep), telefoon: 0413-253586

E-mail: vogelwachtuden@lycos.nl

Datum	Aantal	Soort	Locatie	Gedrag	Waarnemer
6-jan-03	250	Kramsvogel	Odiliapeel		Marc Poulussen
6-nov-02	6	Kruisbek	Maashorst, Grensweg		Marc Poulussen
11-dec-02	2	Brilduiker	Maashorst, Hofman plassen		Leo Ballering
11-dec-02	1	Grote Zilverreiger	Vorstenbosch	overvliegend	Leo Ballering
20-dec-02	1	Blauwe Kiekendief	Hemelrijk		Marc Poulussen
22-dec-02	11	Barmsijs	Uden, Groenewoud	foeragerend	Chris van Lieshout
25-dec-02	12	Kleine Zwaan	Maashorst, Brobbelbies	overvliegend	Chris van Lieshout
4-jan-03	2	Boomklever	Maashorst		Joop Bergsma
4-jan-03	2	Klapekster	Maashorst, 3 Vennen		Joop Bergsma
4-jan-03	23	Kruisbek	Maashorst, 3 Vennen		Joop Bergsma
5-jan-03	1	Amerikaanse Smient	Kraaijenbergse plassen		Jan Verhoeven
12-jan-03	1	Blauwe Kiekendief	Maashorst, begrazingsgebied	jagend	Joop Bergsma
12-jan-03	1	Grote Zilverreiger	Reek	foeragerend	Peter Noy
12-jan-03	2	Grote Zilverreiger	Erp, Melven	foeragerend	Peter Vlamings
12-jan-03	6	Kruisbek	Maashorst, 3 Vennen		Joop Bergsma
12-jan-03	1	Staartmees(noordelijk)	Maashorst, 3 Vennen		Peter van de Braak
16-jan-03	1500	Kolgans	Odiliapeel, Peelweg		Marc Poulussen
18-jan-03	1	Blauwe Kiekendief	Uden-Zuid	foeragerend	Peter van de Braak
18-jan-03	9	Kruisbek	Uden, Eikenwal	foeragerend	Peter Noy
19-jan-03	100	Kramsvogel	Maashorst, Karlingerweg	foeragerend	Peter Noy
24-jan-03	2	Boomklever	Uden, Naat Piek		Marc Poulussen
24-jan-03	1	Houtsnip	Keldonk, 't Lijnt		Ad van Wanrooy
24-jan-03	1	Kleine Bonte Specht	Keldonk, 't Lijnt		Ad van Wanrooy
24-jan-03	16	Kruisbek	Uden, Naat Piek		Marc Poulussen
25-jan-03	1	Roodborsttapuit	Uden-Zuid		Peter van de Braak
26-jan-03	1	Bonte Kraai	Keldonk, 't Lijnt	foeragerend	Alexander Vesters
26-jan-03	175	Kleine Zwaan	Keldonk, Jeksotstraat	foeragerend	Alexander Vesters
2-feb-03	8	Putter	Maashorst, Grensweg		Seniorengroep
4-feb-03	16	Kruisbek	Uden, Naat Piek		Marc Poulussen
1-feb-03	2	Grote Zilverreiger	Vorstenbosch, Leijgraaf		Ria van de Rakt
22-feb-03	2	Ransuil	Uden, Slabroek	roestend	Peter van de Braak

Excursie naar de Grensmaas in Limburg

Inleiding

Tussen Thorn en Maastricht vindt op grote schaal natuurontwikkeling plaats: het Grensmaasproject, bestaande uit de natuurgebieden Koningssteen en Meggelveld. Doel van het project is hoogwaterbestrijding, natuurontwikkeling en grindwinning. Na voltooiing van de werkzaamheden blijven grote stukken natuur over. Zo ontstaan aaneengesloten gevarieerde natuurgebieden met voedselrijke plassen, oevermoerassen, graslanden en rivierbossen. Koningssteen en Meggelveld behoren tot de Grensmaasplassen bij Thorn.

Het bezochte gebied is 50 hectare groot en onderdeel van een beheersgebied dat doorloopt tot Ohé en Laak zuidelijker in Nederlands Limburg en in België tot Kessenich en Maaseik. Grasland wisselt hier af met bomen en struiken. De Maasplassen worden omzoomd door dijkes afgewisseld met laag gelegen en daardoor voor wateropslag geschikte weilanden in een licht glooiend landschap. Door het uitzetten van Galloway runderen (momenteel 55 stuks, waarvan 11 in Koningssteen) en Konikpaarden wordt de vegetatie door begrazing gevarieerd gehouden. De Galloway is door zijn dichte, gesloten beharing een waterbestendige moeraskoe en is geschikt om beekdalen en draslanden te begrazen. De waterbestendigheid wordt ook bewezen doordat Galloways die in Nederland zijn uitgezet regelmatig worden aangetroffen aan de overkant van de Maasplassen in België en omgekeerd.

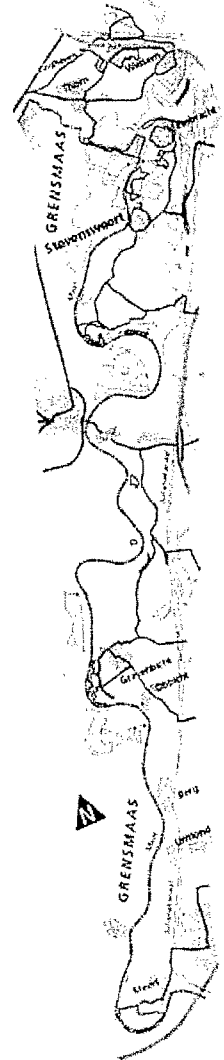
Bij navraag op het hoofdkantoor van Natuurmonumenten blijkt dat er nog geen geschreven informatie is over de bezochte gebieden in het bijzonder. Mondelinge informatie is te verkrijgen bij:

- het inspectiekantoor van Natuurmonumenten
- tel.0495-538188 / fax 0495-521496
- de gebiedsbeheerder de heer Harrie Zuylen tel.06-54295168
- www.natuurmonumenten.nl

Zondag 24 november 2002

Om half zeven gaat de wekker, erg vroeg voor de zondag. Zou het misschien nog regenen, zoals gisteravond? Nee, dus geen smoes om te blijven liggen. Ontbijten, broodjes en koffie in het rugzakje, vogelboek en verrekijkers mee en wegwezen. We zijn met zestien mensen, verdeeld over vier auto's. Alle chauffeurs krijgen een walkietalkie mee voor onderweg. In Venhorst halen we Esther op. Zij heeft voor ons een routebeschrijving met gegevens over de drie gebieden die we gaan bezoeken. Jan-Willem meldt via zijn walkietalkie iets over de historie van Venhorst en over het feit dat er in Venhorst niet meer door vogels wordt geïdeld, maar alleen door de bewoners als ze met een hamer op hun vingers slaan. Onderweg klinkt het regelmatig door de walkietalkie: "Links een reiger, rechts een buizerd" enz. Jos heeft al een volle bladzijde vogelnamen in z'n boekje, voordat we op de plaats van bestemming zijn. Het weer is prachtig, de velden langs de Peelweg zijn nog beneveld, wat de natuur een heel aparte sfeer geeft. We rijden langs Maasbree en na Kessel (N273) komen we voorbij Horn (N566) richting Heel/Panheel in het stroomgebied van de Maas.

We stoppen om kwart voor tien ten noordoosten van Thorn aan de Panheeldersteeg bij het natuurgebiedje Meggelveld. Meteen al ontmoeten we een 'echte Limburger'. Die heeft zijn wandeling er al op zitten. Hij heeft veel 'bruine ganzen' gezien. Het kan ook zijn dat we hem verkeerd hebben begrepen, want het Limburgs klinkt toch heel anders dan het Ujes.

Het eerste wat we daarna zien is een stelletje blauwe reigers, laag vliegend over de nevelige weilanden. Zij verdwijnen in het naastgelegen bos waar we ze even later terugvinden aan de oever van een kleine beek, zoekend naar voedsel. Na een korte wandeling zien we een sijsje in een elzenboom. Plotseling ontdekken we dat de boom vol zit met sijsjes, zeker dertig stuks. Elzenproppen zijn blijkbaar zeer aantrekkelijk voor sijsjes. We dabberen intussen op een bospad door de Limburgse klei en zullen dat de komende uren blijven doen. We komen bij een plas en zien daar knobbelzwanen. Er vliegen zeven grauwe ganzen over en in de verte zien we een veld vol kolganzen. Door een van de drie beschikbare telescoopen zien we witte kwikstaarten in het veld. Het is telkens een grote verrassing als je door een dergelijke lens kijkt, wat een verschil met een standaard verrekijker! Bedankt voor het mee sjouwen van die zware kijkers, mannen! Even verderop horen we enige discussie over een vogel, of het een sijsje is of een

matkop. We zien dat er twee personen met de rugen naar elkaar staan, terwijl ieder naar een andere vogel tuurt!

Na een klein uurtje gaan we terug naar onze auto's. In de verte horen we de kerkklokken van Thorn luiden, dat geeft een echt zondagsgevoel. We rijden zuidelijk om het plaatsje met de witte huizen heen en inmiddels schijnt de zon. Aan het eind van de Waterstraat parkeren we bij het begin van de grensdijk in het natuurgebied 'Koningssteen'. Heel veel grindgaten, de Maas en een stuk gekanaliseerde Maas. Hier vormen de bosjes, weilanden en bomen een prachtige biotoop voor allerlei vogels. De maan staat nog aan de lucht in het westen als we vanuit hoge populieren ter plekke welluidend worden begroet door wel veertig groenlingen. Over het Belgische water achter de grensdijk volgen we even later de duikvluchten van een slechtvalk die verderop in een weiland een kievit probeert te pakken. Oostelijk zien we een vlucht kieviten snel wegvliegen. We ontmoeten drie leden van het IVN uit Venlo die ons vertellen dat ze koperwieken hebben gezien. Waarschijnlijk zijn deze van schrik weggevlogen, want wij zien ze niet meer. We lopen over de dijk langs het water, zodat we aan de ene zijde over het water kunnen kijken en aan de andere kant over de bosjes en het land. Boven de plas zien we een sperwer in volle pracht. Op het water vertoeven kuifeenden, meerkoeten, wilde eenden en futen en op het grasland erachter scharrelen wel driehonderd grauwe ganzen.

Aan de lager gelegen landkant staan, tegen de dijk, oude grenspalen. We lopen dus regelmatig over Belgische grond. Bij grenspaal 131 zien we een roodborst, vinken en een winterkoninkje. Plotseling horen we 'tjif-tjaf'. We waarschuwen Jos, die meestal als eerste vogelgeluiden hoort. Dat zou volgens hem een Siberische tjiftjaf kunnen zijn, want de Hollandse zijn al lang weg. Zeer bijzonder. We proberen de vogel te ontdekken en al snel vinden we er zelfs twee. We

luisteren nog eens goed en Peter vindt dat het geluid van een Siberische tjiftjaf anders is. Dus toch een verdwaalde Hollandse?? Intussen bewonderen we aalscholvers met gespreide vleugels rustend op een zandplaat midden in een grindgat. Verder op de plas zien we weer kolganzen en smienten. Regelmatig moeten we het vogelboek er op naslaan. We proberen op deze manier de vogels goed in beeld te krijgen en op te slaan op onze 'harde schijf'.

Bij grensmaal 128 zien we hoog in een kale populier een grote bonte specht die ijverig tegen de boomstam tikt. Aan de overzijde van de Maas nemen we honderden brandganzen waar in het gebied dat, hoe is het mogelijk, 'Brandt' heet. Bij grensmaal 126 zit een roodborsttapuit, ons bekend van waarnemingen in de Brobbelbies. We passeren leden van de vogelwacht Geleen. In een jeep komt de boswachter van Natuurmonumenten aanrijden. Hij stopt bij de prachtige zwarte galloway runderen. Het lijkt of ze een gekrulde bontjas aan hebben. Op het informatiebord hebben we gelezen dat je er niet te dicht bij moet komen. Lies vertelt dat in Herperduin 'Schotse hooglanders' gevoerd zijn door wandelaars. Dit heeft een averechtse uitwerking gehad omdat deze dieren sindsdien hinderlijk dicht bij bezoekers komen en om voer bedelen. De boswachter vertelt dat de kalveren van deze galloway runderen in juni geboren zijn, wat voor deze diersoort erg ongebruikelijk is. In Ierland, waar ze vandaan komen, worden de kalveren in het najaar geboren. Blijkbaar is ons klimaat en het voedsel-aanbod hier van invloed op de vruchtbaarheid en het paargedrag van deze dieren. We zien ook Konikpaarden. Deze uit Polen afkomstige dieren stammen rechtstreeks af van het oerpaard. Iemand wijst de jongste deelnemer van onze groep op een paard met vijf benen, volgens een ander heeft het beest een uitgezakte navel. Maar ja, het zijn dan ook geen Hollandse paarden!

Zoetjesaan lopen we uit in de geplande wandeltijd en Esther stelt daarom voor het bezoek aan de andere gebieden uit te stellen tot een andere keer. We moeten terug naar de auto. Over het water gaat niet. Volgens iemand die in Australie geweest is heb je daar de 'Jezusvogel' die echt over water kan lopen. We volgen het modderige pad langs het rivierbos. Plotseling staan we stil en ontdekken boven aan een dijkje een groep putters. Ze zitten op wilde kaardenbollen. De snel opgestelde telescopen laten ons prachtig gekleurde putters van zeer dichtbij zien.

Dit is een mooi sluitstuk van onze wandeling. Ons plan om nog koffie te gaan drinken in Thorn valt in duigen, want nadat de andere wagens vertrokken zijn ontdekt Lies dat ze vergeten heeft de code van haar fietsslot door te geven aan Jan-Willem, van wie de fiets in Uden vaststaat aan de hare. Jammer genoeg hebben we net de walkie-talkie ingeleverd. Dan toch maar meteen terug naar Uden!

Ina en Pieter Spijkers

Waargenomen en/of gehoorde vogels volgens opgave van Jos Welte

Aalscholver	Grote Bonte Specht	Merel	Tafeleend
Blauwe Reiger	Holenduif	Middelste Zaagbek	Tjiftjaf
Boomkruiper	Houtduif	Nijlgans	Torenavk
Brandgans	Kauw	Pimpelmees	Turkse tortel
Buizerd	Kievit	Putter	Vink
Dodaars	Kneu	Ringmus	Vuurgoudhaantje
Ekster	Knobbelzwaan	Roodborst	Waterhoen
Fazant	Kokmeeuw	Roodborsttapuit	Wilde Eend
Fuut	Kolgans	Sijs	Winterkoning
Gaai	Koolmees	Slechtvalk	Witte Kwikstaart
Glanskop	Kramsvogel	Smient	Zwarte Kraai
Grauwe Gans	Kuifeend	Sperwer	Zwarte Specht
Groenling	Meerkoet	Spreeuw	

Totaal: 51 vogelsoorten.

Vogels in onze tuin

Jolanda Rutten is sinds 1 december 2002 lid van de redactie van het Bruuijsel. Ze is het vak van vogelen nog aan het ontdekken en haar interesse voor vogels gaat voornamelijk uit naar vogels die in de tuin voorkomen. Jolanda is moeder van Daan en samen met Carel de trotse bezitter van een grote 'diervriendelijke tuin'. Jolanda schrijft elk kwartaal iets over haar eigen belevenissen in deze tuin. Bezoek ook eens haar website www.cdevink.com, voor prachtige foto's.

De lente is in aantocht! Ik merk het aan alles... De zon begint meer warmte te geven, de planten in de tuin laten hun voorzichtige en soms uitbundige bloemen zien, en de vogels laten hun prachtige liedjes weer horen! Dit jaar heb ik dit wonder voor het eerst bewust beleefd; de eerste koolmees die weer aan het zingen was!!! Het is toch fantastisch om te ontdekken dat de vogels zich nu alweer aan het voorbereiden zijn voor de lente, het is pas februari.

Het is ook heerlijk om nog even te genieten van die lekkere koude winter, de tijd in het jaar waar je de vogels van heel dichtbij kunt begluren omdat ze aan een vetbol hangen, of omdat ze de pindakaas oppikken die ik op de stam van ons voederhuisje heb gesmeerd. Het is toch echt genieten als je vanuit je eigen huis de hele dag de vogeltjes buiten kunt bewonderen. Bij onze voedertafel zijn favoriet: de kool- en pimpelmees, de heggenmus, de merel en het roodborstje. En daarnaast zie ik vaak de vink, de ringmus en de matkop (die ik kan onderscheiden van de glanskop en vanwege z'n lokroep: pietje pè pè). En wat minder vaak: de groenling en de turkse tortel. Ik probeer het voederen te beperken tot de echte koude dagen, dus als het overdag ook vriest of als er sneeuw ligt. Maar als ik heel eerlijk ben... dan geef ik toe dat ik soms ook wel eens voor m'n eigen plezier toch een vetbolletje ophang. Maar... als de vogels hun nestjes beginnen te bouwen houd ik er echt mee op! Ik wil het risico niet lopen dat de één of andere vroege vogel z'n jongen probeert te voederen met zaad of brood (waar die jongen absoluut niet tegen kunnen).

Ook op een dag als vandaag, waarop ik de voedertafels leeg gelaten heb, zijn er heel veel vogels in de tuin te bewonderen. Toen ik vanmiddag door de tuin wandelde werd ik aangenaam verrast door een groepje druk kwetterende vogeltjes. In eerste instantie denk ik dan altijd, goh, wat gezellig, al die vogeltjes! En daarna ga ik me afvragen welke vogelsoort dit geluid maakt. Voor mij is dat vaak nog een lastige opgave, want vogelgeluiden herkennen vind ik het moeilijkste onderdeel van vogelen. Maar juist die moeilijkheidsgraad maakt de voldoening wel veel groter als ik de vogel wel 'op naam kan brengen'. Dit keer wist ik het: staartmezen! Van die

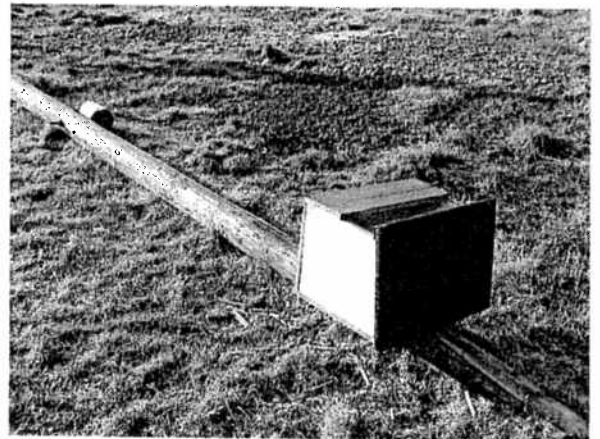

schitterende kleine bolletjes veren met een erg lange staart die zich altijd goed laten horen door hun onafgebroken gekwetter. Staartmezen zijn niet erg bang, dus ik kon ze goed bewonderen, en daardoor zag ik meteen dat ik het geluid goed herkend had. Nu ik wist welke vogels het waren, werd ik nog nieuwsgieriger, want vorig jaar zat er een 'witkopstaartmees' in onze tuin. Dit is een ondersoort van de staartmezen die in de zomer bij ons voorkomen, het zijn overwinteraars uit noordelijke landen. Ik had een keer over ze gelezen in mijn vogelboek. En ik had direct geluk, want er zat inderdaad weer een prachtig wit kopje tussen. Het grootste verschil is die witte kop, die heel anders is dan de kop met zwarte band van onze 'eigen vogeltjes'.

Van de bekende wintergasten in onze tuin is ook de fazant weer gesignaleerd. Hij laat zich in de wintermaanden bijna dagelijks bewonderen terwijl hij zich in onze houtwal tegoed doet aan allerlei klein spul. In de zomermaanden zien we hem nooit want dan houdt hij zich ergens anders goed verscholen voor onze nieuwsgierige blikken. Ook de grote bonte specht heeft zich weer eens over zijn statige borst gestreken en onze tuin met een bezoek vereerd. Dit keer heeft hij zijn lunch genuttigd in een dode tak die al een aantal jaren in onze grootste iep hangt te bungelen. Hij is niet bang...

Besteed jij ook liever je tijd aan het bestuderen van vogeltje dan het opruimen van de tuin? Dat komt dan goed uit want als je veel dieren in de tuin wilt hebben zal deze zo natuurlijk mogelijk moeten zijn en dat betekent niet 'winterklaar' maken. Ik laat dan ook al het blad liggen, alle uitgebloeide bloemen en dode bomen staan, snoeihout wordt op stapels tussen de struiken gelegd en het afgemaaid gras van de wilde bloemenweide ligt op duinen langs de kant. Een koppeltje vinken was me erg dankbaar. Ze vlogen af en aan op de uitgebloeide bloemknoppen van de roze zonnehoed. Ik vind het een prachtig gezicht om te zien hoe deze schitterend getekende vogeltjes hun eigenwijze kopjes in allerlei bochten wringen om de zaadjes te bemachtigen. Ik heb dit innemende schouwspel wonderbaarlijk goed kunnen bekijken omdat dit geheel zich op ongeveer twee meter van onze tuindeuren afspeelde.

Binnenkort gaan we een nestkast plaatsen voor een torenvalk. Deze kast heb ik zelf in elkaar getimmerd van wat overgebleven planken en gisteren gemonteerd op een dikke telefoonpaal van zo'n acht meter hoog. Het gat is al gegraven en de paal met kast ligt er vlak naast. Nu moet hij 'alleen' nog rechtop gezet worden. Dit is voor mensenhanden wat te veel gevraagd, dus daarvoor gaan we grover geschut inzetten. En dan maar hopen dat de torenvalk, die ik regelmatig hier in de buurt rond zie vliegen, deze kast in gebruik wil nemen. Als ik hem was zou ik het wel weten, want de plek waar hij komt staan is echt ideaal. Het is ons eigen natuurgebiedje aan de

achterkant van onze tuin. Hier hebben we vorig jaar een saai maïsveld een metamorfose laten ondergaan. Nu is het een glooiend landschap met aan het einde een paddenpoel en in het begin hoogstam fruitbomen. Daaromheen is het een ruigte van wilde kruiden die vorig jaar ruim anderhalve meter hoog waren. Wij maaien dit twee keer per jaar, en sinds de laatste maaibeurt zie ik ontzettend veel muizenholletjes. En waar holletjes zijn, zijn muizen, dus: torenvalk, je bent welkom!

Op dit zelfde stuk tuin heb ik de laatste tijd behoorlijk grote groepen vogels op de grond zien foerageren, ze vliegen dan massaal weg als ik aan kom wandelen. Met het blote oog heb ik steeds besloten dat het allemaal ringmussen waren, tot ik vandaag m'n verrekijker meegenomen had en wat bleek: het zijn inderdaad veel ringmussen maar daar tussen zitten ook vinken en zo'n vijftien geelgorzen. Dit is de eerste keer dat ik geelgorzen in onze tuin zie, dus dat is toch altijd weer bijzonder, een nieuwe soort in onze tuin! Dit bewijst maar weer eens dat het inderdaad de moeite loont om 'de natuur zijn gang te laten gaan'. Deze zaadeters doen zich nu heerlijk te goed aan het overschot aan zaad dat uit de wilde kruiden gevallen is (en iedereen mij maar waarschuwen dat ik dat 'onkruid' niet te lang moest laten staan, want dan krijg je zaad en volgend jaar nog meer onkruid...)

En dan is het nu wachten op 'het' vogelseizoen: de lente. En maar hopen dat veel vogels onze tuin uitzoeken om hun jongen in groot te brengen.

Jolanda Rutten

Excursie “de Blauwe Kamer”

Als introducé ben ik met de Vogelwacht op excursie geweest naar het natuurgebied ‘De Blauwe Kamer’, een rivieroeverreservaat in de buurt van Wageningen. Op zondag 26 januari 2003 vertrokken we om kwart over acht (8.00 uur plus het Ujes kwartierke) vanaf de Groenhoeve met vier auto’s en veertien personen richting Wageningen. Gezien de weersomstandigheden beloofde het een prachtige dag te worden; ’s nachts had het wat gevoren en ’s ochtends was de lucht helder. Het was heerlijk rustig op de weg en we naderden dan ook snel Wageningen. Na een keer

rechts verkeer en links verkeer gereden te hebben stond voorbij Wageningen ‘De Blauwe Kamer’ aangegeven en we zaten dan ook snel in het prachtige natuurgebied Nederrijn. We vervolgden de weg naar ‘De Blauwe Kamer’ en in de uiterwaardse plassen van de Nederrijn zagen we bijzondere zwart/witte eendjes. We stopten en deskundigen vertelden dat het de Nonnetjes waren. Voor de vogelaars kon de dag niet meer stuk.

We parkeerden de auto’s en gingen, gewapend met kijkers en telescopen, de natuur in met links voor ons de Nederrijn en rechts de moerassen van de uiterwaarden en verder voor ons een mooi uitzicht op de Grebbeberg. Al wandelend kwamen we bij restanten van steenfabriek ‘De Blauwe Kamer’ die in 1995 gesloten is. We namen de kijkers en ontdekten in het struikgewas al snel de Putter ofwel distelvink, verschillende ganzen- en eendensoorten waaronder de Riet- en Kolgans en de Smient. Op een tak aan de oever zat een Aalscholver. Tussen de waterpartijen door bereikten we al kijkend en glibberend de vogelkijkhut met een mooi uitzicht over het rivieroeverreservaat. Ook hier waren weer tal van watervogels te zien.

We verlieten de vogelkijkhut en gingen verder door een moerasachtig gebied. Op een bruggetje pakte we de kijkers weer en in een wilgenbosje ontdekten de vogelaars, naast de kool-, pimpel- en staartmees wel een zeer bijzonder vogeltje; volgens Willie het ‘Tanga-kruipertje’! Er ging een gelach op, want ook bij vogels is seks niet vreemd! Dit was natuurlijk het Taiga Boomkruipertje.

Restaurant ‘De Blauwe Kamer’ kwam in zicht. Iedereen had wel trek in warme drank en de koffie en chocolademelk lieten zich dan ook goed smaken. Na nog wat nagekletst te hebben vertrokken we en arriveerden om ongeveer een uur weer bij de Groenhoeve.

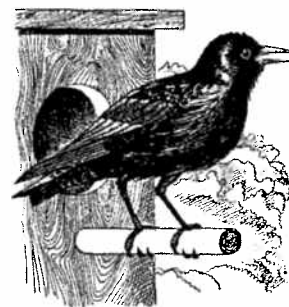
Voor mij, als introducé, was het een bijzonder leuke en leerzame ochtend geweest.

Gerry Coijmans

Tellingen Brobbelbies 2002

Voor het derde achtereenvolgende jaar hebben we op onze telpost in de Brobbelbies de overtrekkende vogels geteld. Van augustus tot en met november 2002 heeft menig Vogelwachtlid hier weer vele uren doorgebracht, misschien tot ergernis van de familie maar in een aantal gevallen ook tot opluchting van diezelfde familie (kun je namen noemen, John?, Red.).

Eerst zal ik beginnen om jullie de getallen laten zien.

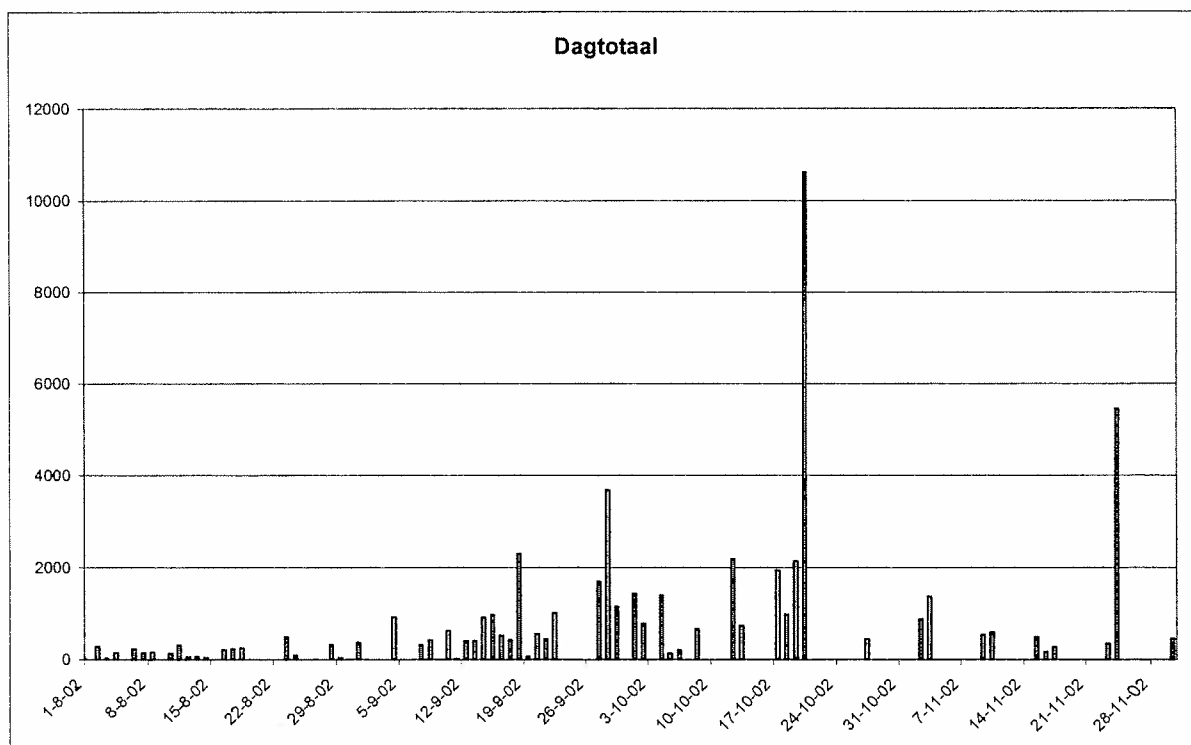
- We hebben in totaliteit 316 uren geteld;
- Totaal hebben we 54.620 exemplaren zien overvliegen;
- Maar liefst 85 soorten hebben we in deze vier maanden gezien;
- Topdag was 20 oktober met 10.609 overvliegende vogels. Hierbij moet wel vermeld worden dat dit voornamelijk te wijten is aan een groep spreeuwen die in één zwerm van naar schatting 8.500 vogels voorbij kwam;
- Wederom is de spreeuw de nummer één met 13.532 exemplaren.

Hieronder zien jullie het totaaloverzicht:

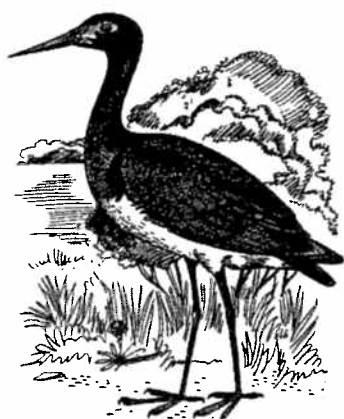
Nr	Tellingen 2002	Aantal	Nr	Tellingen 2002	Aantal	Nr	Tellingen 2002	Aantal
1	Spreeuw	13532	30	Sperwer	89	58	Gr. Gele Kwikstaart	8
2	Boerenwaluw	10335	31	Grote Lijster	76	59	Tapuit	7
3	Vink	6976	32	Zilvermeeuw	64	60	Roodkeelpieper	6
4	Houtduif	6620	33	Boomleeuwerik	52	61	Bruine Kiekendief	5
5	Graspieper	5561	34	Keep	51	62	Grasmus	5
6	Kievit	2253	35	Huiswaluw	49	63	Pimpelmees	5
7	Veldleeuwerik	1600		Niet gedetermineerd	47	64	Koolmees	4
8	Aalscholver	962	36	Blauwe Reiger	38	65	Wintertaling	4
9	Koperwiek	851	37	Rietgans	36	66	Witgat	4
10	Witte Kwikstaart	673	38	Kolgans	34	67	Zwarte Ooievaar	4
11	Kneu	651	39	Roodborsttapuit	33	68	Grote Mantelmeeuw	3
12	Grauwe Gans	501	40	Havik	32	69	Smelleken	3
13	Gele Kwikstaart	382	41	Kleine Zwaan	32	70	Tjiftjaf	3
14	Kramsvogel	327	42	Paap	32	71	Duinpieper	2
15	Holenduif	319	43	Groenling	29	72	Knobbelzwaan	2
16	Rietgors	255	44	Watersnip	25	73	Scholekster	2
17	Geelgors	247	45	Wilde Eend	24	74	Visarend	2
18	Wulp	189	46	Kruisbek	16	75	Zwarte Kraai	2
19	Ringmus	177	47	Putter	14	76	Zwarte Specht	2
20	Sijs	173	48	Smient	14	77	Zwartkop	2
21	Boompieper	137	49	Zomertortel	14	78	Groenpootruiter	1
22	Buizerd	136	50	Heggenus	13	79	Houtsnip	1
23	Nijlgans	134	51	Boomvalk	12	80	Regenwulp	1
24	Stormmeeuw	124	52	Wespendief	12	81	Roodborst	1
25	Kauw	113	53	Kleine Mantelmeeuw	11	82	Slechtvalk	1
26	Kokmeeuw	113	54	Oeverwaluw	11	83	Strandleeuwerik	1
27	Zanglijster	104	55	Torenvalk	11	84	Turkse Tortel	1
28	Gierzwaluw	102	56	Blauwe Kiekendief	9	85	Zwarte Roodstaart	1
29	Goudplevier	101	57	Roek	9		Totaal	54.620

In onderstaande grafiek zie je in welke maanden de meeste vogels doorvliegen. Zoals ook vorig jaar al het geval was trekken vooral in oktober de meeste vogels door. Dit blijkt ook uit de gegevens per maand.

Augustus	September	Oktober	November	Totaal
3.596	16.823	23.643	10.558	54.620

Ook dit jaar hebben we weer enkele zeldzame vogelsoorten zien overkomen die nog nooit of maar zelden door ons in de Maashorst zijn waargenomen. Hieronder een korte omschrijving.

Zwarte Ooievaar

Op 3 augustus hadden we samen met vogelwerkgroep Oss een integrale telling in de Maashorst om te kijken naar waarnemingen van de wespendif om er zo achter te komen waar de soort zou broeden. Jammer genoeg was het zeer slecht weer met alleen maar regen. Wel zijn er die dag enkele wespendifen vliegend met prooi waargenomen wat resulteerde in twee nieuw gevonden broedplaatsen. Maar de klapper was wel het waarnemen van vier zwarte ooievaars die ongeveer recht boven de telpost zijn overgevlogen. Vanwege het slechte weer zijn ze daarna in het begrazingsgebied neergestreken waar ze nog enkele uren hebben gezeten.

Visarend

Dit jaar zijn er maar liefst twee visarenden waargenomen. Ook vorig jaar hebben we de visarend gezien wat bewijst dat het toch een soort is die je elk jaar kunt waarnemen als je maar elke dag de lucht in kijkt. Ook is het zo dat de visarend in aantallen toeneemt in zijn broedgebied in de Scandinavische landen zodat er elk jaar meer exemplaren doortrekken.

Strandleeuwerik

Dit was naar mijn mening de mooiste waarneming. Op 20 oktober zat er gedurende enkele uren een strandleeuwerik aan de grond in de buurt van onze telpost. Hij was de dag van tevoren al waargenomen door Will van de Crommert die hem niet kende maar de soort toch duidelijk identificeerde als zijnde de strandleeuwerik. De volgende dag zei ik tegen de aanwezige tellers dat ik even ging kijken of de strandleeuwerik er nog zat en luttele minuten later had ik hem al in de telescoop. Met zijn geelachtige kop en strepen die enigszins op een duivel lijken is de soort gemakkelijk te herkennen. Normaal zien wij de strandleeuwerik altijd op de Waddeneilanden waar hij langs de kust doortrekt op zoek naar voedsel, maar er kunnen dus ook enkele exemplaren diep in het binnenland doortrekken. Een aantal leden hebben de strandleeuwerik mooi kunnen waarnemen en ik heb hem nog aardig weten te fotograferen. Rond twaalf uur 's middags was hij ineens verdwenen.

Slechtvalk/Smelleken

In tegenstelling tot vorig jaar hebben we in 2002 weer een slechtvalk gezien. In 2000 zagen we twee slechtvalken voorbijkomen. Iets algemener zijn de smellekens die we elk jaar wel met enkele exemplaren kunnen waarnemen. Dikwijls zie je ze dan fanatiek jagen op de vele veldleeuweriken die dan op de Brobbelbies aanwezig zijn.

Grote Gele Kwikstaart

Ook de grote gele kwikstaart blijkt een soort te zijn die je elk jaar in kleine aantallen ziet doortrekken. In 2002 zijn er totaal acht exemplaren overgevlogen. De grote gele kwikstaart komt voornamelijk eind september/begin oktober door. Hier zie je een duidelijk verschil met gele kwikstaarten waarvan het merendeel al in augustus/begin september doortrekt.

Roodkeelpieper

In 2002 hebben we zes exemplaren waargenomen. Ook deze soort blijkt dus een doortrekker te zijn die je jaarlijks kunt tegenkomen. Meestal zie je de roodkeelpieper vanaf half september tot begin oktober doortrekken. De roodkeelpieper wordt uitsluitend op het geluid geïdentificeerd (een hoog tsjie-geluid).

Goudplevier

Verrassend vind ik het groot aantal goudplevieren dat we hebben gezien. Ruim honderd goudplevieren hebben we zien voorbijkomen. Dikwijls alleen of met enkele exemplaren. Ze overwinteren in grote aantallen in Noord-Spanje. Wij (John en Jan-Willem) zijn een paar dagen, half januari, in Noord-Spanje geweest en hebben daar honderden goudplevieren gezien. In het voorjaar zien we altijd wel grote groepen in onze omgeving doortrekken maar voor mij was het toch weer een nieuwe ervaring om er toch ook in de herfst heel veel te zien.

Van elke soort zijn wel enige opmerkingen te maken maar ik denk dat de opmerkelijkste toch vernoemd zijn in dit verslag. We zullen zeker weer met vele leden komend najaar op de telpost aanwezig zijn om te kijken wat er in 2003 voorbij komt. Als je interesse hebt kom gerust kijken ook al heb je geen ervaring. De ervaring doe je alleen op door er vele uren te zijn. Ook de ervaren leden van de Vogelwacht leren op de telpost nog elk jaar weer wat bij.

John Hermans

Kruisbekken in de achtertuin!

Zaterdagmiddag 19 januari jl. werd ik gebeld door mijn rechterbuurvrouw dat er een troepje vogels in de notenboom van mijn linkerbuurvrouw zat. Wat zou het kunnen zijn? Ze kon ze niet direct op naam krijgen. Na de verrekijker te hebben gepakt bleken het Kruisbekken te zijn. Om precies te zijn zes mannetjes en drie vrouwtjes. Een schitterende en wel heel bijzondere waarneming. Mijn bloed begon er sneller van te stromen; zoiets zie je niet iedere dag en dat nog wel vanuit je eigen achterkamer, lekker op een stoel zittend. Mijn laatste waarneming dateert alweer van jaren geleden tijdens een wandeling in de Maashorst. Dat was nog wel een verre, vage waarneming. Deze kruisbekken zaten op zo'n vijftientwintig meter van mij vandaan en waren druk bezig om zaden uit dennekegels te plukken. Iedere keer werden er weer nieuwe kegels uit de vlakbij staande dennenbomen geplukt en meegenomen naar de notenboom. De kegel werd tussen de scherpe teennagels en de tak geklemd waarna op een vernuftige manier de zaden eruit werden gekliefd. De Kruisbek is een specialist op dat gebied en heeft, als enige bij ons voorkomende vogel, gekruiste snavelpunten. Hiermee is hij in staat om de zaden uit de kegels van dennen, sparren, lariksen en andere naaldbomen te pikken. Deze zaden vormen vrijwel hun enige voedsel. Soms eten ze ook wel vruchten, onkruidzaden en insecten. De kruisbek is een invasievogel. Dat wil zeggen dat ze eens in de zoveel jaar in ons land voorkomen. Meestal verblijven en broeden ze in de noordelijke landen van Europa (o.a. Scandinavië). Doordat ze zo afhankelijk zijn van sparrezaden en het feit dat er eens in de zoveel jaar een tekort is aan sparrezaden leidt dit tot massale verplaatsingen. In ons land worden tijdens zo'n invasie veel Kruisbekken waargenomen. De Maashorst is dan voor Kruisbekken een belangrijk foerageergebied maar in een achtertuin van zo'n vijftien meter diep en negen meter breed is wel heel bijzonder. Misschien dat de barre koude in het hoge noorden hier ook debet aan is, het is daar al geruime tijd twintig tot dertig graden onder nul!

Af en toe vloog de troep Kruisbekken weg; dat was wel even schrikken; ik dacht jammer.... Maar even later streken de vogels toch weer neer op hun oude, vertrouwde stek in de notenboom. Deze schrikreactie werd de eerste keer veroorzaakt door een koppel neerstrijkende Turkse Tortels en de tweede keer door een vervelende Ekster. Inmiddels kwam de buurvrouw aan om vanachter de ramen de vogels van dichtbij te kunnen waarnemen. Dat gaf mij even tijd om John Hermans te bellen. Die was weer eens volleyballen! Zijn broer Jan-Willem zit

meestal wel op zijn post en attendeerde mij op de mogelijkheid van de nog veel zeldzamere witbandkruisbek. Deze hebben brede witte vleugelstrepen. Dit laatste heb ik niet kunnen ontdekken en ik houd het dus op de gewone Kruisbek.

Volgens de ANWB vogelgids kan het ook nog de Grote Kruisbek zijn. Deze schijnt in Nederland en België veel zeldzamer te zijn dan de gewone Kruisbek. Een ander onderscheid is de grotere, dikkere snavel van de Grote Kruisbek. De Kruisbek behoort tot de vinkenfamilie en heeft een grote kop en "stierennek", lange vleugels, diep gevorkte staart en zware snavel met gekruiste punten (wat heel kenmerkend is!). Ze broeden in naaldbossen en ook in kleine groepen naaldbomen, met een voorkeur voor sparren. Ze nestelen hoog in de boom. Het mannetje is voornamelijk steenrood gekleurd (kop, borst en stuit) met donkerbruine vleugels en staart. Het vrouwtje daarentegen is grijsgroen. De (vlucht)roep is een metaalachtig "kiep-kiep-kip" terwijl de zang veel op dat van de groenling lijkt; een mengsel van geforceerde trillers en zacht gekwetter.

Na ruim een half uur van deze groep, druk foeragerende Kruisbekken, genoten te hebben vertrokken ze weer net zo plotseling als ze gekomen waren. Jammer dat ze weggingen, maar toch mooi dat ik ze zo goed en van zo dichtbij heb kunnen bekijken. Het blijft toch een mooie hobby, vogels gluren!

Waargenomen vogels in de achtertuin op 4 januari 2003:

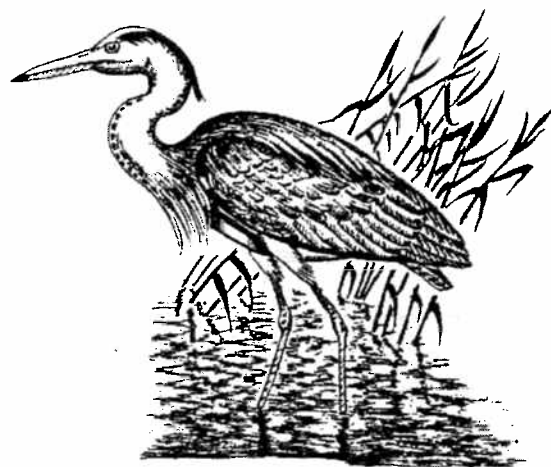
1. Sijsjes	8. Roodborst
2. Koolmees	9. Heggemus
3. Pimpelmees	10. Huismus
4. Staartmees	11. Ringmus
5. Merel	12. Ekster
6. Vink	13. Houtduif
7. Turkse Tortel	14. Gaai

Peter Noy

Blauwe Reiger

*Een reiger, verwaand en pretentius,
Had nogal moeite met zijn keus,
Karper en snoek bezochten zijn stek
Maar voldeden niet aan zijn lekkere trek.
De zeelt was hem veel te min,
In de grondeling had hij geen zin.*

*Was hij ermee maar tevreden geweest,
De honger sloeg toe, en zowaar u dit leest,
Kwam geen vis meer aan de waterkant;
Wat restte was een slak, ver beneden zijn stand!*

(Bron: Vrij naar fabel "De reiger" van La Fontaine)

Wetenswaardigheden...

Waterhoen in boom

William van der Velden (Vogelwacht) zag op vrijdag 24 januari jl. een waterhoen in een dun boompje zitten op vier meter hoogte. Hij had zoiets nog nooit gezien en ik ook niet. Naar onze mening is het een zeldzaam gedrag. Laat het William weten als je dit ooit gezien hebt.

Uit: E-mail William van der Velden

Sperwer stijgt door overnames

De supermarktgroep Sperwer (Plus, Garantmarkt, Spar en Gastrovino) heeft afgelopen jaar flink meer omzet geboekt.

Redactie: De sperwer doet het dus niet alleen goed als roofvogel maar ook als supermarktketen.

Uit: Brabants Dagblad, 16-01-2003

Britse mus in de problemen

De huismus zit in de knel. Dat staat onomstotelijk vast nu Britse ornithologen de overlevingskansen van het vogeltje hebben bestudeerd op het platteland. In april 2002 kwam al uit Nederlands onderzoek naar voren dat de huismus, eens zo'n beetje de ordinairste vogel van de wereld, zeldzamer wordt op het platteland. In de stad kan de mus zich enigszins redden als de mens maar genoeg broodkruimels strooit en de heg niet verruilt voor een schutting. Aan beide kanten van de Noordzee wordt de modernisering van de landbouw als de belangrijkste oorzaak van de achteruitgang gezien. Tegenwoordig is het doorsnee boeren erf brandschoon om dierziekten te voorkomen. Het vee staat op stal en het voedsel wordt zo opgeborgen dat er geen vogel meer bij kan. Vroeger daarentegen was het voor mussen een prettig rommeltje op en rond de boerderij. Graan werd rondgestrooid voor de kippen en in de bloemrijke tuinen vlogen voldoende insecten rond. Opmerkelijk in het Britse onderzoek is dat sommige mussen het in de winter slecht doen. Juist die winterperiode is bepalend voor de overlevingskansen. Dit heeft te maken met een veranderend zaaipatroon. Vroeger werd er tarwe in de lente gezaaid zodat de mussen zich in de daarop volgende winter tegoed konden doen aan de rijpe korrels. Nu wordt juist in de herfst veel tarwe gezaaid; een paar maanden later is aan dit opgroeiend graan nog weinig te eten. Uit dit onderzoek bleek dat de laatste dertig jaar de mus met tachtig procent achteruit gegaan is. Het is dus niet voor niets dat Vogelbescherming Nederland nu een campagne is begonnen om "tafelkleden buiten uit te kloppen" zodat de mus er van kan overleven.

Uit: Onbekende krant

Waarom krijgen eenden geen koude voeten op het ijs?

De ijskoude wind bevriest de vingertoppen. Op het ijs van de vaart staan vijf eenden op blote pootjes. Hoe doen die dieren dat toch? Waarom vriezen ze niet vast aan het ijs? Hebben ze het niet vreselijk koud? Een mensenvoet zou het op het koude ijs niet lang volhouden. Via onze warme voetzolen zouden we het ijs doen smelten en door het warmteverlies zouden we het steenkoud krijgen. Maar eenden hebben het slimmer bekeken. Zij verspillen geen warmte aan het opwarmen van ijs. Zij krijgen geen koude voeten, ze hebben koude voeten. Rondom de poten van een eend op het ijs ontstaan geen plasjes water. De temperatuur in de dikke, gevoelloze, verhoornde voetzolen van het dier ligt maar net boven de nul graden. Behalve dikke voetzolen beschikken de dieren over een ingenieus bloedvatenstelsel.

In eendenpoten zit een biologische warmtewisselaar: het warme bloed dat in de slagader omlaag stroomt, verwarmt het koude bloed dat vanuit de poten weer naar het lichaam terugstroomt. Dat heeft twee voordelen. Er komt geen koud bloed het lichaam in, en het slagaderbloed heeft het grootste gedeelte van zijn warmte al afgestaan voordat het onder in de koude poten aankomt. De warmtewisselaar voorkomt dat het dier veel lichaamswarmte verliest en het koud krijgt. Het temperatuurverschil tussen het bloed in het lichaam en de poten is groot: een eendenlichaam is een graad of veertig, het bloed onder in de poten is maar een graad of vijf. Niet alleen eenden, maar ook veel andere waadvogels hebben zo'n warmtewisselaar, niet alleen om 's winters op het ijs te kunnen staan, maar ook om afkoeling tijdens het zwemmen te voorkomen.

Uit: Algemeen Dagblad

John Hermans

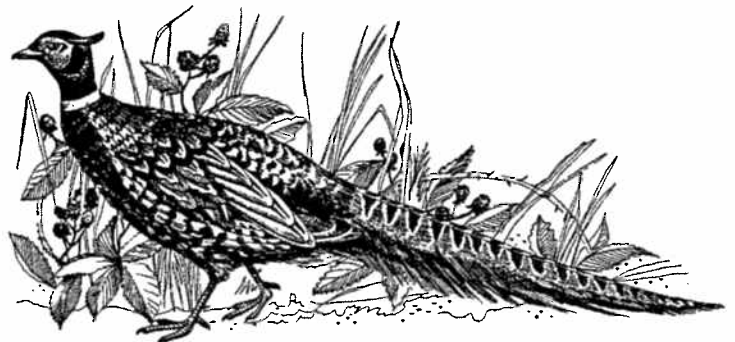
Voor alle jonge ouders en grootouders

Zing eens een originele variant op 'ik zag twee beren broodje smeren', zing over vogels:

*Ik zag twee fazanten bomen planten
o, dat was een wonder
't was een wonder, boven wonder
dat die fazanten planten konden
hi- hi- hi, ha- ha- ha
ik stond erbij, en ik keek ernaar*

en zo ook:

*...duiven een bot afkluiven...
...eenden geld ontvreemden...
...kauwen torens bouwen...
...kippen figuurtjes knippen...
...kraaien het koren maaien...
...pauwen de was op vouwen...
...raven putten graven...
...roeken centen zoeken...
...spechten haren vlechten...
...uilen stickers ruilen...*

Als je nog nieuwe varianten hebt hoor ik ze graag!

E-mail: jolanda@cdevink.com

Jolanda Rutten

Voorjaar in de winter

Ken je de uitbundige jubelzang van de Grote Lijster? Vanmorgen hoorde ik hem voor het eerst weer zingen. Hij zat daar, hoog in de top van een spar aan de bosrand. Zijn melancholische lied schalde in de ochtendmist over bossen, akkers en weiden. In zijn zang hoor je de vreugde doorklinken over de winter die voorbijgaat. De eindeloze, haast monotone herhaling, klinkt als een bezwering waarin de lente wordt aangeroepen. Het is nog maar begin februari. Ik voel al weer een lichte kriebel in mijn onderbuik, het gevoelscentrum van een vogelaar. 'Nog even', dacht ik 'dan weerklinkt uit duizenden vogelkeeltjes weer het lied der overwinning: 'Hallo, daar zijn we weer. We hebben het weer gehaald'. Ik weet het, velen zullen de lange trektocht vol ontberingen niet halen. Ze zijn onderweg gestorven aan ondervoeding en uitputting. Verdwaald, in zee geplonsd of in de woestijn beland. Door jagers uit de lucht geschoten of door nooit aflatende slechtvalken en andere rovers uit de lucht geplukt.

Om de grauwsliuier even te onderbreken en het depri-weer te ontvluchten, hebben Truus en ik in januari stiekem een voorschot op de lente genomen. Wij kunnen dit doen omdat we niet op eigen kracht hoeven te vliegen. Met een snelheid van zo'n duizend kilometer per uur werden wij met Dutch Bird (wat een toepasselijke naam) naar het zuiden van Portugal vervoerd. En dan land je na drie uur, volledig uitgerust in het lentelandschap van de Algarve. De amandelbomen bloeien volop en zwaluwen jagen naar insecten in de lucht. 'De Algarve is niet echt een zonbestemming' aldus ons reisbureau. Dat wisten wij al. Met temperaturen van vijftien tot achttien graden en een heerlijk voorjaarszonnetje een ideale plek voor een actieve voorjaarsvakantie. Lange wandelingen langs goudkleurige strandjes met grillige rotspartijen waarvan de kleur varieert van wit tot geel tot knal oranje. Lekker struinen langs getijdengebieden, zoutpannen en wetlands. Op zoek gaan naar het originele Portugal, op de vele onverharde wegen in de binnenlanden, langs bergbeken en heuvels.

Het was voor ons de vierde keer dat wij op deze stek onze wintervakantie doorbrachten. Wij huren altijd een appartement met zeezicht en met auto in Albufeira. Natuurlijk is deze streek erg toeristisch. Als uitgangspunt voor tochten voldoet het uitstekend omdat het midden in de Algarve ligt en afstanden daarom steeds beperkt kunnen blijven. Vanaf ons riante balkon keek ik iedere ochtend naar de tientallen duikende Jan van Genten en de Alken in de Atlantische Oceaan. Hoewel de meeste zangvogels in Afrika doorbrengen valt er voor vogelaars, ook in januari, best wel veel te zien. Wij hebben tijdens onze drieweekse vakantie 135 verschillende soorten waargenomen. In de loop der jaren is de gehele streek door ons uitgekamd, op zoek naar interessante vogelgebieden. Op Internet heb ik nooit uitgebreide informatie kunnen vinden over vogelgebieden in de Algarve. Om toekomstige zonzoekende vogelaars in deze streek een boel gezoek te besparen, geef ik hieronder een korte (route)beschrijving van de belangrijkste vogelgebieden in de Algarve. De volgorde van de gebieden loopt van oost naar west. Tot slot volgt een opsomming van de dit jaar (2003) door ons waargenomen vogels.

1. Reserva Natural Castro Marim

Een laaggelegen uitgestrekt gebied met slenken, kreken, slikken en salines (zoutpannen). Gelegen tussen de grensrivier met Spanje (Rio Guadiana), Vila Real de Santo Antonio en Castro Marim. Het gemakkelijkst bereikbaar door, komend vanaf Vila Real, richting Castro Marim te nemen en direct over de grote brug het eerste zandpad links in te rijden en de auto bij de stenen ruïne te parkeren. Het gebied kan het beste te voet worden verkend. Er is een gemarkeerde route uitgezet (twaalf kilometer). Vogels: Ooievaar, Flamingo, Lepelaar, duizenden steltlopers en plevieren waaronder Groenpootruiter, Zwarte Ruiter, Kluut, Steltkluut, Bonte Strandloper, Kleine Strandloper, Krombekstrandloper, Bontbekplevier, Strandplevier enz. Let op roofvogels, er kan van alles langs komen.

Op verhogingen en onbegroeide delen kun je soms Grielen waarnemen. Zangvogels: Provençaalse Grasmus, Europese Kanarie, Grauwe Gors, Hop en veel trekkende zangvogels. Het aantal vogels in zo'n gebied kan van jaar tot jaar enorm variëren. Dit jaar bijvoorbeeld waren er ontstellend veel steltlopers.

2. Getijdengebied tussen Olhão en Tavira

Een gebied met krekens, schorren en slikken. Interessant voor het bekijken van allerlei steltlopers, sterns en meeuwen. IJsvogels komen overal voor. Om het gebied goed te bekijken moet je zo dicht mogelijk met de auto langs de kust blijven rijden. Kijk uit, je zit zo vast op de slikkige onverharde wegen.

3. Parque Natural da Ria Formosa

Het natuurgebied ligt ten zuiden van de hoofdstad Faro en strekt zich uit van Quinta do Lago tot aan Olhão en wordt in het zuiden begrensd door een complex duinsysteem. Het is een getijdengebied met slenken, krekens, slikken, schorren, salines, dijken, moerassen en zeer extensieve weiden/boomgaarden met verwaarloosde boerderijen. Je kunt het gebied aan de westkant benaderen door alle gemarkeerde rotondes in het golfgebied van Quinta do Lago uit te rijden. Als je het voetpad langs de golfbanen in oostelijke richting volgt kom je vanzelf bij een vogelkijkhut. In de vijvers en op de gazons scharrelen Purperkoeten rond. Een veel fraaiere (natuurlijker) entree ligt aan de oostkant. Houd, komende vanaf de "weg 125" Faro aan en volg de richting Airport. Neem bij de grote rotonde, vlak voor het vliegveld, de afslag rechts richting Praia da Faro (strand). Waar de bebouwing aan je rechterhand stopt, en het bos begint, sla je de grote asfaltweg rechts in (deze weg loopt schuin terug). Sla naar een paar honderd meter de brede zandweg links in. Na enkele meters staat aan de linkerkant een (vernield) bord met de aanduiding van het natuurgebied. Rijdt de zandweg helemaal uit tot aan de Ludo boerderij en de zoutbergen (enkele kilometers). Rijdt stapvoets, want onderweg valt er van alles te zien. Vanaf deze historische boerderij (die overigens schandalig verwaarloosd wordt) leiden zandwegen in allerlei richtingen. Probeer ze allen uit, ze zijn stuk voor stuk de moeite waard. Het wemelt er van de Hoppen, Blauwe Eksters en Ooievaars. Daar zagen we ook vele interessante roofvogels. Ook lieten zich daar twee Kuifkoekoeken van dichtbij langdurig bekijken. Daar hebben we ook lang genoten van de vliegkunsten van twee jagende Velduilen, die daar ongetwijfeld een perfecte habitat hebben. In de salines en slenken wemelt het (vooral bij eb) van de steltlopers, plevieren, eenden, Flamingo's, Kleine Zilverreigers, Lepelaars, meeuwen, sterns, Aalscholvers, IJsvogels enz. Dit is mijn favoriete vogelgebied, een enorm vogelrijke habitat!

4. Parque Ambiental de Vilamoura

Het is een vrij klein natuurontwikkelingsgebied met een oppervlakte van zo'n tweehonderd hectare. Het ligt ingeklemd tussen de golfterreinen van Vilamoura en de Ribeira de Quarteira. Naast kleinschalige- en biologische landbouw vind je er natte ruigten en plasjes. Bij één van de plasjes staat een vogelobservatiehut. Langs de zuidkant stroomt de rivier Quarteira die op veel plaatsen dicht met Spaans riet is begroeid. In het gebied is een gemarkeerde wandelroute aangebracht. De ingang is vrij moeilijk te vinden. Neem vanaf Albufeira de binnenweg (526) richting Vilamoura. Na Patã de Baixo passeer je een brug. Vrij snel na de brug volgt aan je rechterhand een BP benzinestation. Sla bij het station rechtsaf (richting Vilamoura) en ga verderop bij de kleine rotonde rechtdoor. Daar ligt de entree van het Parque Ambiental en aan je rechterhand vind je het informatiecentrum. Wij zagen in dit gebied vooral veel zangvogels op trek en roofvogels: Bruine Kiekendief, Blauwe Kiekendief, Dwergarend, Torenvalk en aan de overzijde van de rivier een biddende Grijze Wouw. In de plasjes bij de vogelhut komt de Purperkoet voor.

5. Natuurgebied Vale de Parra

Als natuurgebied een juweeltje, klein maar enorm vogelrijk. Het ligt vlak bij Albufeira, tussen de golfbanen van Vale de Parra, de rivier Alcantharilha en de oceaan. De plassen hebben een open verbinding met de zee en krioelen van de steltlopers. Ook verblijven er groepen Flamingo's en Lepelaars. Nergens zagen wij zoveel Purperkoeten, ze zaten werkelijk overal. Wij spotten, vlak bij ons, een Blauwborst en een Europese Kanarie, druk poetsend naast elkaar in de top van een struik. Een bijzonder en kleurig tafereeltje. In de omgeving zitten veel Hoppen en Steenuiltjes. Overal in de Algarve krioelt het overigens van de Tjiftjaffen, je zag ze werkelijk overal. Ik denk dat de hele Noord Europese populatie daar is neergestreken. Route: Neem vanaf Albufeira de weg richting Pêra (de 526). Vlak voor Pêra, een eindje voorbij de stenen brug, volgt een kleine rotonde. Ga hier linksaf de smalle verharde weg in (niet de zandweg). Deze weg gaat na enige tijd over in een onverharde weg, blijf deze volgen. Sla dan links de zandweg in, in de richting van de plas. Vanaf dit punt heb je een schitterend uitzicht over het gebied. Vaak staan hier meerdere vogelaars, vooral Engelsen.

6. Reserva Natural da Rio de Alvor

Het gebied ligt tussen de spoorlijn en de Rio de Alvor, net voorbij Portimão. Het reservaat bestaat weer uit akkers, weiden, boomgaarden, salines, krekens en slikken. Ook dit gebied is weer bijzonder interessant en enorm vogelrijk. In Cruzinha is een natuurcentrum dat wordt beheerd door Rachel en Will Simonson. Het centrum is alleen donderdags open voor het publiek, er worden dan vogels geringd. De ingang tot het reservaat is bijzonder moeilijk te ontdekken, tenzij je het weet. Rijdend over de 125, van Portimão richting Lagos zie je ter hoogte van Figueira aan je linkerhand een palmenkwekerij. Sla voor deze kwekerij de smalle, onverharde weg links in (de weg loopt langs de kwekerij!). Blijf de weg volgen, je komt dan vanzelf bij Cruzinha (bordje links).

7. De Westpunt

Vanaf Burgau is langs de zuidkust een drie tot vijf kilometer brede strook als natuurpark aangemerkt. Hier stopt ook de ontwikkeling van het massa toerisme en vind je nog het oorspronkelijke landschap van Portugal. Het klimaat is hier duidelijk anders (warme trui meenemen!). Deze strook loopt door tot Sagres en Cabo de S.Vincente (de meest westelijke punt van Europa) en buigt dan af naar het noorden (de west Atlantische kust). Vooral aan de westkant zijn indrukwekkende hoge kliffen. Hier en in de haven van Sagres kun je zeevogels bekijken. In het binnenland vind je veel trekkende zangers en roofvogels. Ook komt hier de Griel en de Kleine Trap voor. Wij zagen een grote groep Alpenkraaien hoog opschroeven op de thermiek. Het gebied is te groot om uitgebreid te beschrijven en goed ontsloten. Advies: neem vooral onverharde wegen.

8. De Alentejo

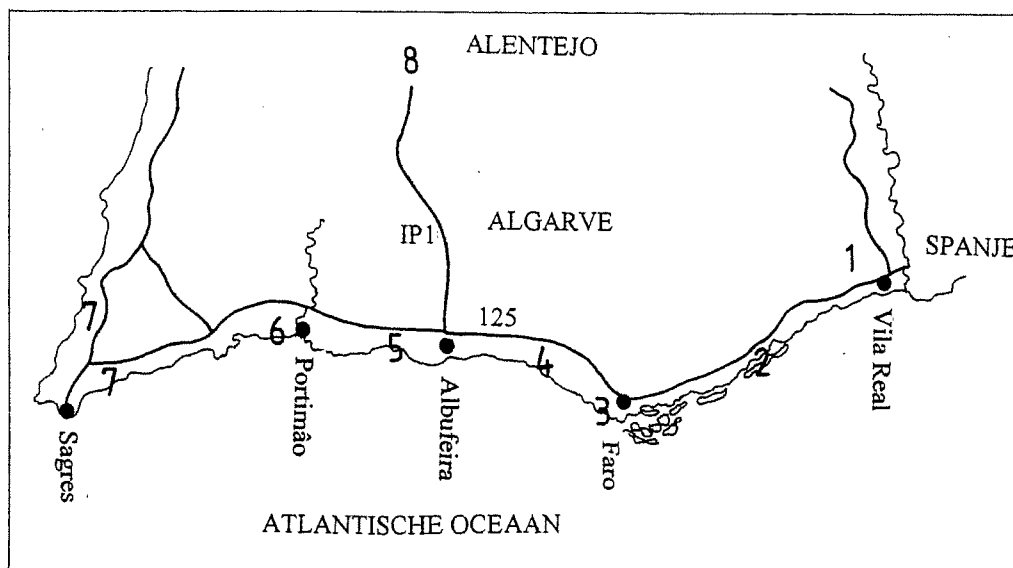
Een heel ander gebied is de Alentejo aan de noordkant van de Algarve. De habitat van Grielen en Trappen. Een echte aanrader! Dankzij de nieuwe snelweg naar Lissabon ligt het op nauwelijks een uur rijden van Albufeira. Wij volgden de nieuwe snelweg (tolweg) tot aan Ourique en namen daar de afslag naar Castro Verde. Het gebied vormt een schril contrast met de Algarve en deed mij denken aan het landschap van de Extremadura. Het is een soort steppen- en savannenlandschap: uitgestrekte glooiende vlakten met extensieve landbouw of schraal grasland waar vooral schapen grazen. Het gebied wordt onderbroken door stukken rots, kurkeiken, naaldbossen en een netwerk van beken. Wij hebben hier honderden Grielen gezien. Overal foerageerden Kieviten en zagen we wolken Goudplevieren. In een pas ingezaaide akker ontdekten wij een groep Kleine Trappen. Verderop zagen we een eenzame Kleine Trap met op zijn rug een circa dertig lange antenne. Toen wij een groep van vijf Grote Trappen zagen landen, hebben we een helling beklommen waarachter 76 (zesenzeventig!) Grote Trappen een rustplaats

hadden gevonden. Geruime tijd hebben wij, verborgen achter een ruïne, genoten van dit indrukwekkende uitzicht op deze gigantische vogels. Verder zagen we in dit gebied overal Klapseksters, Rode Patrijzen, Rode Wouwen, Veld-, Kuif- en Kalandereleeuweriken en veel trekkende zangvogeltjes. Route: neem vanaf Castro Verde de weg richting Mertola (weg 123) en onderzoek in dit gebied alle zijweggetjes. Tip: enkele kilometers buiten Castro Verde staat aan de linkerkant van de weg een richtingsbordje Monte da Iria Nova. Rijd hierin tot aan de beek (met de bijenkorven) en onderzoek de heuvel in de buurt. Wij zagen hier honderden Grielen. Een eind verderop ligt langs weg 123 (richting Mertola) rechts het dorp São Marcos de Alaboeira. Sla hier links af en rijdt de onverharde weg in door het Reserva Biologica Herdade de São Marcos. Het biologisch beheer in dit gebied is speciaal afgestemd op Trappen. In de omgeving van het meertje (links) zagen wij veel Grote Trappen.

Overzicht van de in januari 2003 waargenomen soorten (135 stuks):

Dodaars, Fuut, Vale Pijlstormvogel, Jan van Gent, Aalscholver, Kuifaalscholver, Ralreiger, Koereiger, Kleine Zilverreiger, Blauwe Reiger, Purperreiger, Ooievaar, Lepelaar, Flamingo, Canadese Gans, Nijlgans, Smient, Krakeend, Wintertaling, Wilde eend, Pijlstaart, Slobeend, Tafeleend, Kuifeend, Grijsze Wouw, Rode Wouw, Slangenarend, Bruine Kiekendief, Blauwe Kiekendief, Sperwer, Buizerd, Dwergarend, Torenvalk, Slechtvalk, Rode Patrijs, Waterral, Porseleinhoen, Waterhoen, Meerkoet, Purperkoet, Kleine Trap, Grote Trap, Scholekster, Steltkluut, Kluut, Griel, Bontbekplevier, Strandplevier, Goudplevier, Zilverplevier, Kievit, Drieteenstrandloper, Kleine Strandloper, Krombekstrandloper, Bonte Strandloper, Kemphaan, Bokje, Watersnip, Grutto, Rosse Grutto, Regenwulp, Wulp, Zwarte Ruiter, Tureluur, Groenpootruiter, Witgatje, Oeverloper, Steenloper, Zwartkopmeeuw, Kokmeeuw, Kleine Mantelmeeuw, Geelpootmeeuw, Reuzenster, Grote Stern, Zeekoet, Alk, Rotsduif, Turkse Tortel, Kuifkoekoek, Steenuil, Velduil, IJsvogel, Hop, Groene Specht, Grote Bonte Specht, Kalandereleeuwerik, Kuifleeuwerik, Veldleeuwerik, Rotszwaluw, Boerenzwaluw, Huiszwaluw, Graspieper, Grote Gele Kwikstaart, Witte Kwikstaart, Heggemus, Roodborst, Blauwborst, Zwarte Roodstaart, Roodborsttapuit, Blauwe Rotslijster, Merel, Spreeuw, Zwarte Spreeuw, Huismus, Spaanse Mus, Ringmus, Vink, Europese Kanarie, Groenling, Putter, Sijs, Kneu, Grauwe Gors en Sint Helenafazantje.

Joop Bergsma
Telefoon: 0413-266173

BELANGRIJKSTE VOGELGEBIEDEN IN DE ALGARVE

Vogelwacht - Winkel

Kijk eens goed in de winkel van de Vogelwacht. Er zijn altijd wel mensen in uw omgeving die u kunt verrassen met een van de onderstaande cadeaus en/of praktische middelen. U steunt daarmee tevens het werk van Vogelwacht Uden e.o.

De doelstelling van de winkel:

- Door verkoop van boeken, kaarten, cassettes en Cd's met vogelgeluiden steeds meer mensen kennis en interesse bijbrengen voor het vogelleven.
- Door verkoop van nestkasten de vogels helpen bij het vinden van nestelplaatsen in de broedperiode. Het is bekend dat de huidige samenleving het vinden van genoemde plaatsen in de vrije natuur zeer bemoeilijkt. De moderne woningbouw, de monoculturen en mechanisatie in de landbouw vernietigen en/of verstoren de geschikte biotopen. De koolmeeskast is overigens ook geschikt voor: pimpelmees, bonte vliegenvanger, ringmus, gekraagde roodstaart, zwarte mees, kuifmees, glanskop, matkop en boomklever. De pimpelmeeskast (kleinere invliegopening) is bruikbaar voor zwarte mees, kuifmees, matkop en glanskop.

Adviezen:

- Er is geen bos bloemen denkbaar die het qua levensduur kan opnemen tegen geluidsband of nestkast. Ook het handzame (rode) vogelherkenningsboekje van Peter Hayman doet het heel goed op verjaardagspartijtjes!
- Stel zo'n artikel eens als prijs beschikbaar bij speciale evenementen of wedstrijden.
- Maak aspirant vogelaars attent op de mogelijkheden van de winkel bij aanschaf van een boek "herkenning van vogels".

Meer willen weten over vogels? De winkel kan u daarbij helpen:

• Bedreigde vogels	€ 1,00
• Ja, natuurlijk in vogelvlucht	€ 4,50
• Vogels van Midden Brabant	€ 4,50
• Het "rode" boekje van Peter Hayman (herkenning van vogels)	€ 9,50
• Eerste hulp aan dieren	€ 2,25
• Wintervoeding vogels	€ 1,00
• Roek en de landbouw	€ 1,00
• De Lepelaar	€ 13,50
• Trekvogel-Atlas	€ 36,00
- (afhankelijk van het aantal te bestellen exemplaren kan de prijs worden verhoogd in verband met de portokosten)

Andere artikelen:

• Nestkast van stevig materiaal (diverse maten en soorten), vanaf	€ 3,50
• Cd's met vogelgeluiden (deel 1,2 en 3) per deel	€ 11,50
• Vogelmobile	€ 2,25
• Postpapier met afbeelding van een eend/uil	€ 3,85
• Telefoonklappers	€ 1,25
• Raamstickers (ter voorkoming van vogelbotsingen)	€ 1,50
• Prachtige posters van Blauwe Reiger en IJsvogel	€ 0,50
• Vogelplaten in diverse maten (Uilen, Zwaluwen, Roofvogels)	€ 0,50

Suggesties m.b.t. aanpassing en/of uitbreiding van het winklassortiment zijn bijzonder welkom.

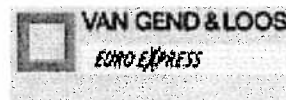
Aad van Toor
Klaroenlaan 1 – Uden

Telefoon: 0413-264106 (voor afspraak, graag van tevoren even bellen)

Indien niet aanwezig: Jan-Willem Hermans, Broekmorgen 28 - Uden
telefoon: 0413-269804.

SELEKTVRACHT

dochter van

**HEEFT U PAKJES TE VERSTUREN,
DIT KAN OOK VIA SELEKTVRACHT DEPOT UDEN.**

Pakjes van 50 gram tot een gewicht van maximaal 12 kg.
Maximale inhoud 100 liter.

Selektvracht depot Uden,
Berna Rutten
Karperdijk 20
5406 PH Uden
Tel. 0413-269372
Fax. 0413-267619
e-mail berna.rutten@12move.nl

*Vraag vrijblijvend inlichtingen
De prijs zal u meevallen! (zeker voor
pakjes die niet in de brievenbus passen)*

Orion Engineering Den Bosch B.V.

Voor technische banen op MTS-,
HTS- of TU-niveau kijk op:

www.oriongroep.nl

Bel voor meer informatie:
Peter Noy, telefoon 073-6149900

E-mail: denbosch@oriongroep.nl

**RIOOL-, REINIGINGS- EN
INSPECTIEBEDRIJF VOOR
GEMEENTE, RIJK EN INDUSTRIE**

Statenweg 31
5428 GD
VENHORST
Tel.: 0492-321405
Fax.: 0492-324375

*Honden & Katten
Speciaalzaak '4Feedt'
Volkelseweg 26
5405 NA Uden*

**Hoogwaardig en volledig
honden- en kattenvoer
en benodigdheden**

Kwaliteit hoeft niet duur te zijn

www.4feedt.nl

o.a.

 Superleer lam & rijst 20 kg 23,85 EUR*

 Krokante brokken 20 kg 18,60 EUR*

* prijzen onder voorbehoud van wijzigingen

Gewoon even bellen:

(0413) 26 63 98 of 06 22 54 73 69

**Gratis bezorgservice in
Uden, Oss, Veghel
en omstreken**

Di. 09.00 - 12.00
Wo. 09.00 - 12.00
Vr. 13.00 - 21.00
Za. 10.00 - 17.00
en ... Op afspraak!

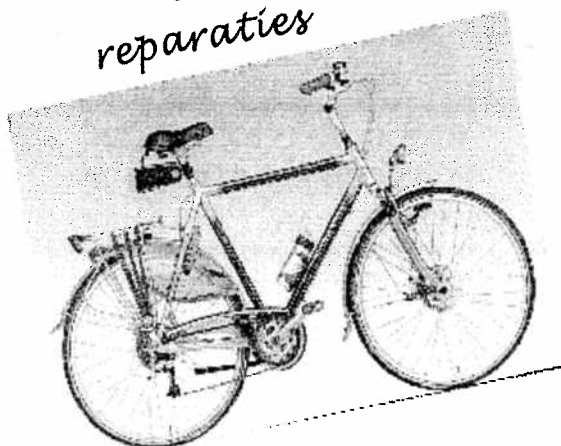

**Ook losse
verkoop**

**14 soorten in
assortiment!**

WIM DE WILT

*Voor al uw
tweewielers
en
reparaties*

Kerkstraat 4 - Uden - 0413-262620

**TUINCENTRUM
UDEN**

**TUINONTWERP
TUINAANLEG &
ONDERHOUD**

Runmolen 104
5404 KT Uden
Telefoon 0413 332131

Gordijnen, vloerbedekking,
binnenzonwering,
raamdecoraties enz.

Een huiscollectie Home & Harmony; een
collectie met veel keus en kwaliteit, speciaal
voor u geselecteerd en vervaardigd,
WELKOM.

Neringstraat Oost 7-9
5401 GM Uden
Tel.: 0413-250510

Het Bloemenmagazijn

Botermarkt 5
5404 NV Uden
0413-267988

Het Bloemenhuis

Kornet straat 6
5402 CN Uden

DENKERS EN DOENERS IN HUISVESTINGADVIES

Huisvesting Consultancy
Milieu & Regelgeving
Bouwprojectmanagement
Beheer & Onderhoud
Outsourcing Services

Raad op maat?
Bezoek www.nibag.nl

Oude Udenseweg 16
5405 PD UDEN
Tel. 0413 - 33 42 00
Fax 0413 - 26 85 05

Duifhuizerweg 8
5406 TB Uden
Tel. 0413 363785
Fax 0413 342047

*Voor al uw agrarisch
loonwerk*

Slagerij Knobbout

Ons bezocht, is kwaliteit gekocht

Drossaard 12, Uden, 0413-267354

FIETS(W)ERELD

COCK ULAND

de fietsenwinkel

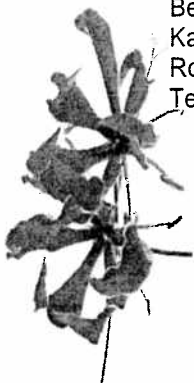
Altijd in beweging!

Drossaard 47
5403 ES Uden
Tel. 0413-267088

Fleurmonde

Bloemenatelier

Voor al uw creatief bloemwerk
Bruidsarrangementen
Bedrijfsabonnementen
Kadoartikelen
Rouwarrangementen
Tevens lid verzendorganisatie

Drossaard 59
5403 ES Uden
Tel. 0413-268628
Fax. 0413-246001

*Onze bakkerswinkels en bezorgdiensten
staan voor kwaliteit in brood en
banket, in Beek en Donk, Boekel,
Gemert, St. Anthonis, Uden en wijde
omgeving.*

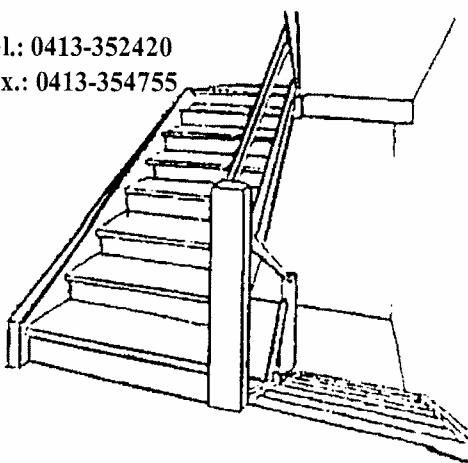
St. Josephplein 5 - Venhorst
Drossaard 57 - Uden
Tel.: 0413 - 268517

Th. Peters Machinale Timmerwerken

Het juiste adres voor kozijnen en trappen

Dorshout 6b
5462 GL VEGHEL

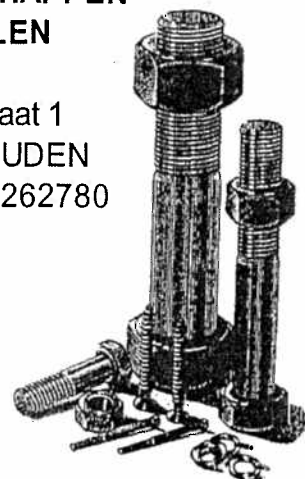
Tel.: 0413-352420
Fax.: 0413-354755

snijders metaal

IJZERWAREN
GEREEDSCHAPPEN
METALEN

Kapelstraat 1
5401 EC UDEN
Tel.: 0413 - 262780

De Bruin *verzekeringen*

Velmolenweg 87, 5401 HL Uden
Telefoon (0413) 330 999, Telefax (0413) 253 204
Website www.debruin.nl
e-mail info@debruin.nl

*Alle verzekeringen
en financiële diensten*

kaas & natuurvoeding

de sprokkel

- natuurvoeding
- kaas
- delicatessen
- dieet

www.desprokkel.com

Kastanjeweg 171
5401 GW Uden
Tel. 0413-271491
Fax. 0413-248145
E-mail: sprokkel@planet.nl

Laat uw digitale bestanden
gratis afdrukken

WWW.JETTEN.NL

Meld je aan op onze printservice
en je ontvangt 5 gratis afdrukken.
(1 aanmelding per huishouding)

FUJIFILM
DIGITAL
IMAGING
SERVICE **FDI**

JF
JETTEN FOTOGRAFIE

VOOR SPORTIEVE KLEDING

W&L BRESSERS
mannenmode

Marktstraat 12
5401 GH Uden
Tel. 0413-262568

Beschermen helpt. Helpt u mee?
**Want één op de vijf
vogels wordt nog
bedreigd!**

De ooievaar is terug. Dat is natuurlijk
goed nieuws. Maar zowel in Nederland
als Wereldwijd groeit de Rode Lijst
van bedreigde en kwetsbare
vogelsoorten nog steeds.
Help mee, word lid en
ontvang gratis een
Zakgids Vogels of
een Nestkast als
welkomst-
cadeau.

Vogelbescherming
NEDERLAND

Ja, ik word lid voor f40,- per jaar (65+: f27,50) en ontvang
elke 2 maanden gratis het tijdschrift VOGELS en één van de
welkomstcadeaus. Hiernaast heb ik mijn keuze aangekruist.

Dhr./Mevr. _____

Adres: _____

Postcode: _____ Plaats: _____

Stuur deze bon naar Antwoordnummer 1974, 3700 WB Zeist.
Postzegel hoeft niet, mag wel.

**Aannemingsbedrijf
Jan Peerenboom B.V.**
Volkelseweg 6
5405 NA Uden
tel: (0413) 26 37 40
fax: (0413) 25 18 60

ACTIVITEITEN WERKGROEPEN VOGELWACHT UDEN

HET BESTUUR

Het bestuur verzorgt de algehele coördinatie van de vereniging, zij stimuleert tal van activiteiten en legt contacten met derden. Tevens organiseert het bestuur de ledenactiviteiten, zoals excursies, cursussen en dialezingen. Genoemde activiteiten worden mede uitgevoerd door middel van een aantal werkgroepen, te weten:

■ WERKGROEP INVENTARISATIE

De werkgroep Inventarisatie organiseert diverse vogeltellingen in de Maashorst. Genoemde inventarisaties hebben tot doel een zo goed mogelijk beeld te krijgen van de vogelstand in een bepaald gebied. De verkregen informatie wordt ter beschikking gesteld aan het SOVON, Staatsbosbeheer en Gemeentes. Zij gebruiken de informatie ten behoeve van beheersplannen voor de Maashorst en de Wijstgronden.

Coördinator Peter van de Braak, telefoon: 0413-253586

■ WERKGROEP OEVERZWALUWEN

Sinds 1986 heeft de Vogelwacht een kunstmatige oeverzwaluwenwand op de voormalige grindafgraving "Hemelrijk" te Volkel. Men houdt zich bezig met de inventarisatie en registratie van de daar broedende oeverzwaluwen. Daarnaast wordt regelmatig onderhoud uitgevoerd aan de oeverzwaluwenwand en observatiehut. Op verzoek is een gratis brochure verkrijgbaar met daarin alle details over de bouw e.d.

Coördinator Marc Poulussen, telefoon: 0413-274046

■ WERKGROEP UILEN

Het plaatsen en onderhouden van nestkasten in kerken, boerderijen en schuren is een van de belangrijkste taken van deze werkgroep. Momenteel heeft de werkgroep de beschikking over ca. 40 kerkuilenkasten, die verdeeld zijn over Uden, Volkel/Odiliapeel en Boekel/Venhorst. Alle broedgegevens worden geregistreerd en aan de betreffende instanties doorgegeven. Daarnaast het geven van advies aan belangstellenden.

Coördinator John Hermans, telefoon: 0413-272777

■ WERKGROEP NESTKASTEN

Deze werkgroep verschaft nestgelegenheid aan vogels en dan met name hollenbroeders, zoals koolmees, pimpelmees en zwarte mees, gekraagde roodstaart, vliegenvanger etc. Dit gebeurt door diverse soorten nestkasten te maken en op geschikte locaties te bevestigen. Op dit moment heeft de werkgroep het beheer over ruim tweehonderd nestkasten. Tevens het inventariseren en administreren van broedgevallen.

Coördinator Harry van Dijk, telefoon: 0413-273307

■ WERKGROEP STOOTVOGELS

Naast het inventariseren van een zestal soorten stootvogels, welke in de Maashorst voorkomen, wordt aandacht besteed aan het maken en plaatsen van nestkasten of horsten, alsmede het controleren en registreren ervan. Verder is het doorgeven en assisteren bij het ringen van de jongen ook een taak van de groep. Het betreft hier voornamelijk de buizerd, havik, sperwer, torenvalk, wespindief en boomvalk.

Coördinator Piet van der Voort, telefoon: 0413-263292

■ WERKGROEP CLUBBLAD / PUBLICITEIT

Een belangrijk communicatiemiddel binnen de Vogelwacht is "Het Bruujsel". Dit clubblad wordt vier maal per jaar uitgebracht. Hierin is veel te lezen over de diverse activiteiten binnen de vereniging. Verder verzorgt de werkgroep alle publiciteit rondom de activiteiten die op touw worden gezet. Dit resulteert in diverse berichtgevingen in de dag- en weekbladen, kabelkranten, radio en televisie.

Coördinator Peter Noy, telefoon: 0413-251691

■ WERKGROEP VRIJWILLIG LANDSCHAPSBEHEER UDEN

Deze werkgroep is een gezamenlijke activiteit van het I.V.N. en Vogelwacht Uden. Zij houdt zich bezig met behoud, herstel en ontwikkeling van kleine landschapselementen in de omgeving van Uden. Hiertoe worden o.a. wilgen geknot, elzensingels teruggezet en poelen gegraven. Tevens maakt het V.L.U. onderdeel uit van de Stichting Udense Kersenboomgaard. Zij onderhoudt een kersenboomgaard aan de Patrijsweg te Uden.

Coördinator Willem Peters, telefoon: 0413-252529

■ WERKGROEP JEUGDNATUURGROEP UDEN E.O.

Binnenkort start een nieuwe Jeugdnatuurgroep, een zelfstandige werkgroep binnen Vogelwacht Uden. Zij is bedoeld voor jongeren vanaf acht jaar en heeft als doel de jeugd kennis te laten maken met alle facetten van de natuur. Een keer per maand trekt men het veld in om naar vogels te kijken, bomen te herkennen of paddestoelen te zoeken. Men tracht het besef en waardering voor de natuur bij de jeugd te vergroten.

Coördinator Peter van de Braak, telefoon: 0413-253586

